

10
GROSZY

NOWINY CODZIENNE

10
GROSZY

NASZE ABC

Jeszcze gorzej

Kiedy przed paru tygodniami, po słynnej mowie Hitlera, docho-
dziły z Paryża alarmujące wia-
domości o załamaniu się niedawne-
go „frontu Stresy”, t. j. solidar-
nego w obliczu żądań niemieckich
stanowiska Francji, Anglii i Włoch
pojawili się w prasie polskiej z
niektórych stron uspokajające za-
pewnienia, że jeszcze „nie jest
tak źle”. Tymczasem zaś rzeczy-
wistość dowodzi, że — jest jesz-
cze gorzej.

Zawarty we wtorek w Londynie
układ morski angielsko - niemiecki
jest tego wymownym przykładem.
Od mowy Hitlera wpływa
dopiero jutro pierwszy miesiąc, a
jakże już dalekie postępy poczy-
niła od tego czasu ich ofensywa
dyplomatyczna!

Sukces, jaki Niemcy osiągnęli
w Londynie, jest wielokrotny: z
jakiegokolwiek go punktu rozpa-
trywać, z każdego przedstawia
dwoiste oblicze, bardzo wesołe
dla Niemiec i ich planów politycz-
nych, a bardzo ponure dla resz-
ty Europy i atmosfery stosunków
międzynarodowych.

Przedewszystkiem — dojsię
do porozumienia z Anglią w pier-
wszej konkretnej sprawie. Cała
mowa Hitlera, zwrócona ku Za-
chodowi Europy, kulminowała w
ofertach pod adresem Anglii, aby
ją skłonić do wdania się w bez-
pośrednie rozmowy z Niemcami,
a zatem do porzucenia solidarno-
ści z kontynentem europejskim.
To się w zupełności udało, sukces
dyplomatyczny jest całkowity.

Sukces drugi — prawny. Pra-
wo zbrojenia się na łódzie, choć
odebrane im traktatem wersal-
skim, Niemcy same sobie wzięły
w dniu 16 marca b. r., wprowa-
dzając powszechną służbę woj-
skową — i za to spotkały się z
powszechnym, także ze strony An-
glii, potępieniem, zarówno w
Stresie jak i w Genewie. Teraz
zaś analogiczne zwolnienie z kla-
uzul tegoż traktatu dotyczących
zbrojeń morskich, przynajmniej
Anglii, jedna z głównych gwa-
rantów traktatu wersalskiego!

Przynajmniej zaś bez pytania o
zgódę nikogo z pozostałych sygn-
tariuszy traktatu, bez porozumie-
nia z Francją, nawet wbrew jej
zastrzeżeniom. Pierwszy krok no-
wego angielskiego ministra
Spraw Zagranicznych potwierdza
komentarze po jego nominacji,
iż chodziło tu o to, aby politykę
angielską kierował nowy czło-
wiek, nieskrępowany żadnymi do-
tychczasowymi zobowiązaniami.
Anglia w stosunku do Europy
wraca do tej „splendid isolation”,
której hołdowała w XIX
wieku, pomagając wzrostowi po-
tęgi niemieckiej, a przekreśla po-
litykę „entente cordiale”, która
doprowadziła w roku 1914 do
powstrzymania pochodni niemiec-
kiego.

Cóż teraz ma począć Francja,
skoro przyznane Niemcom 35
proc. tonażu angielskiego (a je-
śli o łódzie podwodne chodzi, na-
wet 45 proc.) jest niemal równe
całej jej sile morskiej, rozdzielo-
nej przecież między wybrzeża
środiemnomorskie i północno-za-
chodnie, tak, że nie tylko na Bał-
tyku, ale i na morzu Północnym
Niemcy będą obecnie dominowa-
ły? Oczywiście, że musi się
zbroić, nie oglądając się na wszel-
kie poprzednie umowy, jakie ją
z Anglią wiązały.

I tu leży największy sukces nie-
miecki, jak to słusznie podkreśla
p. B. K. w „Kurierze Warszaw-
skim”:

„Mylił się wszyscy, mniema-
jąc, że to, do czego zobowiąże się

54 niemieckie łodzie podwodne
Zawarcie układu angielsko-niemieckiego

Min. Eden jedzie do Paryża uspokoić

LONDYN, 19.6. (PAT.). — Naj-
ciekawszym szczegółem ogłoszo-
nego dziś porozumienia morskie-
go niemiecko - brytyjskiego jest
przyznanie Niemcom parytetu w
zakresie łodzi podwodnych.

W chwili obecnej flota brytyj-
ska liczy 54 łodzie podwodne, ty-
leż więc teoretycznie przyznano
Niemcom. Ze strony niemieckiej
zgadzono się jednak na to, że z
tego kontyngentu Niemcy w ciągu
ustalonych okresów budowy, któ-
ry podobno wynosić ma 7 lat, wy-
budują tylko 45 proc. przyznane-
go im parytetu, co wyniosłoby
mniejwięcej 24 lub 25 łodzi pod-
wodnych.

Jak się dowiaduje korespondent

P.A.T., to nadzwyczajne ustę-
stwo brytyjskie na rzecz Niemiec
nastąpiło wskutek całkowitego
zrzeczenia się ze strony Niemiec
prawa posiadania jednej z kate-
gorii zbrojnych jednostek mors-
kich, a mianowicie aeromatek.
Aeromarki te stanowiłyby, rzecz
oczywista, bezpośrednie niebez-
pieczeństwo dla W. Brytanji.

LONDYN, 19.6. (PAT.). — Eks-
pert morski „Daily Telegraph” o-
blicza, że Niemcy wybudują 24 łó-
dzie podwodne po 800 tonn każda,
co łącznie z będącymi już w bu-
dowie 12 małymi łodziami podwod-
nymi po 250 tonn każda, da Niem-
com 36 łodzi podwodnych. Po roz-
poczęciu wojny w sierpniu 1914

obawy Francji

r. Niemcy posiadali tylko 26 łó-
dzi podwodnych. Obecne porozu-
mienie przyznaje więc Niemcom
większy stan posiadania w łó-
dziach podwodnych, aniżeli na po-
czątku wojny.

Niezadowolone Francji

PARYŻ, 19.6. (ATE.). — Z kół
miarodajnych donoszą, że od-
powiedź francuska w sło-
wach grzecznych, lecz stanow-
czych podkreśla, że przyznanie
Niemcom 35 proc. tonażu floty
brytyjskiej narusza równowagę
ustaloną przez traktat waszyng-
toński. Ten stan rzeczy musiałby
pociągnąć za sobą udzielenie
Francji wolnej ręki w zakresie
budowy nowych jednostek mors-
kich.

PARYŻ, 19.6. (ATE.). — Cała
prasa paryska omawia zawarcie
angielsko - niemieckiego układu
morskiego. „Petit Parisien” pod-
kreśla doniosłość nowego układu,
który ustala wzajemny stosunek
sił morskich obu państw. Anglia
jest niewątpliwie zadowolona, że
Niemcy zgodzili się w sposób ja-
sny i niedwuznaczny na suprema-
cję Wielkiej Brytanji na morzu.

„Echo de Paris” występuje w bar-
do ostrzych słowach przeciwko no-
wemu układowi. Dziennik uważa,
że angielsko - niemiecki traktat
morski stanowi koniec polityki
współpracy pomiędzy trzema mo-
carstwami zachodnimi, zainaugu-
rowanej przez deklarację londyń-
ską dn. 3 lutego i potwierdzonej
przez uchwałę konferencji w Stre-
sie.

Eden jedzie do Paryża

LONDYN, 19.6. (ATE.). — Za-
powiedziany na piątek wyjazd
min. Edena do Paryża wywołał
wielkie zainteresowanie w tutej-
szych kołach politycznych, oraz
odbił się głośnie echem w pra-
sie londyńskiej.

Korespondent dyplomatyczny
„Daily Telegraph” zaznacza, że
decyzję w sprawie delegowania
ministra Edena do Paryża, rada
ministrów powzięła po otrzyma-
niu noty francuskiej. Wizyta E-
dena w Paryżu ma za zadanie
rozprószyć obawy kół urzęd-
owych w związku z nowozawar-
tym układem angielsko-niemiec-
kim.

Dyplomatyczny korespondent
„Morning Post” wyraża przypu-
szenie, że w związku z wizytą
ministra Edena w Paryżu, do Lon-
dynu przybędą francuscy rzeco-
znawcy morscy oraz w terminie
późniejszym rzeczoznawcy włoscy,
celem obrad nad ogólnym u-
kładem morskim.

Już i układ lotniczy?

PARYŻ, 19.6. (PAT.). — Kores-
pondent Havasa w Londynie do-
nosi, że według niepotwierdzo-
nych dotychczas pogłosek, von
Ribbentrop miał zaproponować
rządowi angielskiemu zawarcie
układu lotniczego, wzorowanego
na podpisany wczoraj układzie
morskim.

Przyjęcia
u gen Rydza-Śmigłego

Generalny Inspektor Sił Zbroj-
nych, gen. dyw. Edward Ryd-
z-Śmigły przyjął wczoraj szefa szta-
bu głównego gen. W. Stachiewi-
cza, oraz dowódcę 7-ej dywizji
piechoty gen. J. Gąsiorowskiego,
którzy zameldowali mu objęcie po-
wierzonych sobie funkcji.

W kotłach Dalekiego Wschodu

O PAKT NIEAGRESJI Z Z. S. R. R.
TOKIO, 19.6. (PAT.). — Jak donosi
agencja Rengo, sprawą ewentualne-
go zawarcia paktu nieagresji między
Japonią a Związkiem Sowieckim by-
ła przedmiotem rozmowy między am-
basadorem Z. S. R. R. Jureńjewem, a
min. finansów Takahaszi, który nie-
długo w obecności członków narodo-
wej rady politycznej podkreślał ko-
nieczność polepszenia stosunków ja-
poko - sowieckich.

NARADA U CES. JAPONJI

TOKIO, 19.6. (PAT.). — Po przed-
stawieniu cesarzowi sytuacji wew-
-

nętrznej i zewnętrznej, premier Oka-
da oświadczył przedstawicielom pra-
sy, że rozstrzygnięcie zagadnienia, doty-
czącego Chin i Związku sowieckiego, roz-
patrywane były pod identycznym
punktem widzenia przez minister-
stwa i spraw zagranicznych.

ZAMACH NA MIN. WOJNY.

SZANGHAI, 19.6. (PAT.). Według
doniesień prasy chińskiej na japon-
skiego min. wojny Hajaszi usiłowa-
no dokonać podżycia jego po
Mandżu - Kuo zamachu. W związku
z tem aresztowano w Czangczun i
Dairen około 20 osób.

Gwałtowne huragany
i powódzie w St. Zjednoczonych

NOWY JORK 19.6. (PAT.). —
Olbrzymia powódź, spowodowana
oberwaniem się chmur, wyrządzi-
ła w stanach Missouri, Illinois i
Kanzas wielkie szkody w zbior-
ach. Tysiące mieszkańców mu-
siało opuścić swe siedziby. Miasto
Południowa Dakota nawiedzono
zostało huraganem. Szereg osób
odniosło rany. O gwałtownych bu-

rzach donoszą również z Nowej
Anglii, gdzie spadające drzewa i
cegły zabili szereg osób. Wylew
rzeki Arkansas zalał 50 tys. akr-
ów ziemi uprawnej.

NOWY JORK 19.6. (PAT.). —
Według nieurzędowych danych,
liczba ofiar powodzi wynosi 175
osób. Straty obliczane są na 25
milionów dolarów.

380 zbuntowanych więźniów
Grozi wysadzeniem kopalni w powietrze

LANSING (St. Kanzas), 19.6.
(PAT.). 380-u więźniów, pracują-
cych w więziennej kopalni węgla
w Lansing, zabarykadowało się
w galeriach kopalni wczoraj rano
i odmawia opuszczenia ich, gro-
żąc wysadzeniem kopalni w po-
wietrze, o ile jedzenie więźniów
nie ulegnie poprawie. Straż wię-
zienna usiłowała napróżno dostać
się do środka przy pomocy bomb

lżawiających, zbuntowani jednak
więźniowie rozpalili ogień, któ-
rym dym zasłania wejście.

Ze światem więźniowie komuni-
kują się drogą telefoniczną. Za-
trzymali oni, jako zakładników,
dziesięciu dozorców. Według o-
wiadczenia władz więziennych,
sytuacja jest poważna, należy się
jednak ubzdrowić w cierpliwość.
Więźniowie oświadczyli, iż sta-
wiać będą opór aż do końca, wraz
z nami umrą — dodali oni — i za-
kładnicy.

Lansing, 19.6. (PAT.). W na-
stępstwie ataku, podjętego przez
uzbrojoną straż więzienną, 347
więźniów, znajdujących się w ko-
palni, skapitulowało.

Opieczetowanie lokalu
komitetu żydowskiego

Wczoraj, po przeprowadzeniu
rewizji, opieczetowano lokal ży-
dowskiego Komitetu Bojkotu To-
warów Niemieckich.

Anglia, jest „murowane”. Żadna
umowa nie jest w dzisiejszych cza-
sach pewna. Nie za dwadzieścia
lat, nie za dziesięć lat, lecz wręcz
za trzy miesiące ludzie zwalniają
się z tego, do czego zobowiąza-
li się ustnie, piśmiennie i choćby
przed ołtarzem...“.

W mowie swej Hitler przeciw-
stawił zasadzie regionalnej zasa-
dę stosunków dwustronnych. A
zatem ewentualna wojna w przy-
szłości powinna być zlokalizowa-
na do dwustronnej (bo to zaase-
kuruje Niemcy przeciw powtórze-
niu się roku 1918), a także umo-

wy najlepsze dwustronne — bo
niema się do czynienia ze zwar-
tym frontem przeciwników, a wte-
dy wszystko łatwiej osiągnąć.
Tembardziej zaś, gdy się repre-
zentuje siłę...

Przelamany główny front dy-
plomacji europejskiej, rozbijane i
rozdrabnianie fronty pozostałe,
wygrywanie jednych państw prze-
ciw drugim, aby iść ciągle na-
przód: takie były cele polityki
niemieckiej. A realizacja ich —
rzeczywistnienia się wręcz niepo-
kojaco szybko.

M. Grz.

Proces przeciw zabójcom
ś. p. min. Pierackiego
odbędzie się w połowie sierpnia

W pierwszej połowie sierpnia
ma się odbyć proces przeciwko
współwinnym zabójstwa ś. p. mi-
nistra Pierackiego. Nazwisko
głównego sprawcy jest władzom
znane, ale ukrywa się on poza gra-
nicami Polski.

Zamiast B. B.
Związek Pracy Społecznej

„Bezpartyjny Blok Współpracy
z Rządem” przestanie niebawem
istnieć w dotychczasowej swej for-
mie, ponieważ ma być przekształ-
cony w nową organizację pod na-
zwą Związek Pracy Społecznej.
Pracom organizacyjnym będą po-
święcone letnie miesiące po roz-
wiązaniu Sejmu i Senatu.

Na kiedy wyznaczone będą
Nowe wybory sejmowe?

Jak donosi toruński organ N.
P. R. „Obrona Ludu”, w sobotę
15 b. m., bezpośrednio po war-
szawskim zjeździe prezesów i se-
kretarzy B. B., zakomunikowano
toruńskim działaczom sanacyj-
nym w lokalu partyjnym, że ter-
min wyborów do Sejmu został
już ustalony na niedzielę 8-go
września. W związku z tem roz-
poczęły się już narady nad usta-
leniem przyszłych kandydatur.

Jeśliby wiadomość ta odpowia-
dała prawdzie, należałoby oczeki-
wać między 10-tym a 16-tym lip-
ca rozwiązania obecnego parla-
mentu i rozpisania nowych wybo-
rów. Ponieważ nowe ordynacje
wyborcze będą uchwalone, a za-
pewne i ogłoszone, przed końcem
czerwca, a pośpiech obozu sanacyj-
nego w tej sprawie pozwala
wnioskować o zamiarze szybkie-
go zakończenia wszystkich for-
malności wstępnych, wynikałoby,
że już w pierwszych dniach lip-
ca ogłoszone będą potrzebne dla
przeprowadzenia wyborów rozpo-
rządzenia ministerjalne, o któ-
rych wspomina ordynacja wy-
borcza.

Drukarnia „Czasu” zamknięta
przez zarząd miejski

Wielką sensację w Warszawie
wzwolowało wczoraj opieczetowanie
drukarni „Czasu”, mieszczącej się
przy ul. Szpitalnej 7. Jak wia-
domo, „Czas” jest organem sanacyj-
nym konserwatystów, z ks. Janu-
szem Radziwiłłem na czele.
„Czas” wychodzi już 37-my rok
zrędu i od 1-go stycznia r. b.
przeniesiono go z Krakowa, gdzie
dotychczas był drukowany.

W dniu 17 b. m. niespodziewa-
nie przybyła do lokalu drukarni
przy ul. Szpitalnej 1 komisja, wy-
delegowana przez wydział budo-
włany zarząd miasta. W skład ko-
misji wchodziło 10 osób.

Komisja stwierdziła, iż drukar-
nia zagraża bezpieczeństwu pu-
blicznemu, iż podłoga wykazuje
braki, naruszane są przepisy sa-
nitarne, że korki przy instalacji
elektrycznej szwankują itd. itd.

Natychmiast po odczytaniu i
wzręczeniu odpisu decyzji, pre-
stawił wydziału budowlanego,
przybyły w asystencji policji, opie-
czetował maszynę rotacyjną.

Drukarnia „Czasu” istnieje w
tem samym miejscu od r. 1906.
Ciekawą okolicznością jest fakt,
że poprzednia maszyna rotacyjna,
wazyła około 20.000 kg., podczas
gdy nowa maszyna, ustawiona w

lokalu od 1 stycznia waży zaled-
wie 8.000 kg.

Po otrzymaniu decyzji władz
redakcja przeniosła natychmiast
pracę do drugiej drukarni, miesz-
czącej się przy ul. Szpitalnej nr.
12. Numer ukazał się normalnie,
jednakże format jest zmieniony i
mniejszy od dotychczasowego.

Jest to bodaj że pierwszy wy-
padek opieczetowania drukarni
pisma prorządowego.

Redakcja „Czasu” zamieściła
w swym numerze oświadczenie
treści następującej:

„Zawiadamiamy naszych Czyteln-
ików, że z dniem dzisiejszym zmuszeni
jesteśmy zmienić na okres przejściowy
format naszego pisma.

Powodem tej zmiany jest nagłe za-
mknięcie naszej drukarni przy ul. Szpi-
talnej 7, przez Zarząd Miejski miasta
stoł. Warszawy, z którego polecenia
zarządzone zostało najpierw w dniu 17
czerwca b. r. komisyjne badanie dru-
karni, a zaraz następnego dnia o godz.
15-ej w trakcie składania numeru cał-
kowite jej unieruchomienie.

Sposób i termin wykonania tego za-
rządzenia powoduje zmianę formatu
oraz opóźnienie dzisiejszego numeru,
naraża nasze wydawnictwo na poważ-
ne straty, a przede wszystkim pozb-
wia naszych długoletnich współpracow-
ników w drukarni pracy.

Przeciwko tej krzywdzącej nasze pi-
smo i naszych współpracowników decy-
zji, składamy odwołanie na drodze
prawem przewidzianej”.

Pakt rumuńsko-sowiecki
będzie zawarty niedługo

Według uprzednio obiegają-
cych pogłosek w dobrze poinfor-
mowanych kołach bukareszteń-
skich — jak donosi korespondent
„Gaz. Pol.” — zawarcie paktu ru-
muńsko - sowieckiego o wzajem-
nej pomocy ma być kwestją tygo-
dnia lub dwóch. Koła oficjalne za-
chowują jednak na temat rozmów
prowadzonych między Moskwą,
Paryżem i Bukaresztem najwięk-
szą rezerwę. Wobec zwykłych tu-
taj niedyskrecyj — tajemnica, ja-
ką otacza się obecnie rozmowy w
sprawie paktu, daje wiele do my-
ślenia. Od dwóch dni jednak pra-
sa zbliżona do Ministerstwa

Spraw Zagranicznych mówi już
zupełnie wyraźnie o pakcie, jako
o rzeczy przesądzonej.

Dobre poinformowany „Curen-
tul” podkreśla, iż wiadomości w
tej sprawie nie są oficjalnie po-
twierdzone, ale nie są również de-
mentowane. Lewicowe „Zorile” i
„Adeverul” stwierdzają jasno:
pakt wzajemnej pomocy jest go-
tów i będzie zawarty na wzór cze-
sko - sowieckiego.

Istotnie, manifestację przyjaźni
rumuńsko - sowieckiej między p.
Titulescu i postem Ostrowskim
rzucają się wszystkim w oczy.
Onegdajsza uroczystość

Wskutek nakazu opuszczenia granic Francji Robotnicy polscy demonstrują w Paryżu i w Lille

PARYŻ, 18. 6. (PAT). Następnym rozporządzeniem bezrobotnych Polaków, którzy otrzymali nakaz opuszczenia Francji, byli zająć, jakie wydarzyły się dziś przed konsulatami R. P. w Paryżu i Lille. Ponieważ policja otrzymała rozkaz niedopuszczania manifestantów do gmachów konsulatów, zatrzymano w Paryżu na placu Wagram zbierające się grupy, przyczem doszło do starcia z policją w wyniku czego 8 agentów policji odniosło rany.

Aresztowano 16 uczestników manifestacji. Wezwani do rozjęcia się manifestanci postawili za warunek, że konsul przyjmie ich delegację. Jakoż wkrótce konsul generalny R. P. Jankowski przyjął delegację, z którą odbył 2-godzinną rozmowę. Wraz z delegatami polskimi usiłował się dostać do konsulatów jeden z przywódców komunistów francuskich, którego jednak konsul nie przyjął.

W Lille również zaczął się rano zbierać tłum robotników polskich, którzy mieli być repatriowani pierwszym pociągiem. Zebrani wtargnęli do gmachu konsulatów, a na propozycję konsula wyłonienia delegacji odpowiedzieli odmownie.

Wówczas policja przystąpiła do usuwania manifestantów bez użycia broni. W czasie rozpraszania tłumy, jeden żandarm został pobity.

Należy zaznaczyć, że manifestacja była zorganizowana przez

komunistów. Przewodzący jej przybył z Paryża komunistą francuscy, którzy zamierzali uczestniczyć w manifestacji opłacali koszty przejazdu do Lille i powrotu.

Pomnik marsz. Piłsudskiego stanie na placu po „Łobzowiance“

Dowiadujemy się, że plan stołeczny komitetu budowy pomnika Marsz. Piłsudskiego, przedłożony naczelniemu komitetowi uzyskał już ostateczną akceptację. Wyrażała nań również zasadniczą zgodę p. Piłsudski.

Odrzucenie budżetu Łodzi jednym głosem większości

ŁÓDŹ, 19. 6. — Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej otwarto w obecności 71 radnych, przy przepełnionej loży prasowej i galerii dla publiczności. Zwracano uwagę, że na sali obrad znajdowali się wszyscy woźni magistratu, a większy oddział policji rozmieszczono w całym gmachu.

Na poprzednich posiedzeniach Rady Miejskiej wynikiły zajścia, spowodowane wystąpieniami radnych żydowskich, którzy nie dopuszczali do uchwalenia budżetu. Ostatnio frakcja żydowska uniemożliwiała uchwalenie budżetu, opuszczając salę obrad w chwili, gdy miano przystąpić do trzeciego czytania, i tem samem wywołując brak quorum. Uchwalenie budżetu jest sprawą pierwszorzędną wagi dla istnienia Łódzkiej Rady Miejskiej, ponieważ niezatwierdzenie budżetu w terminie, przepisany ustawą samorządową, daje władzom administracyjnym prawo interwencji.

Zabierając głos w odpowiedzi, prezes ugrupowania narodowego, radny Podgórski, stwierdził, że wszystkie awantury na sali Rady Miejskiej wywoływali wyłącznie przedstawiciele ludności żydowskiej, aby nie dopuścić do uchwalenia budżetu, proponowanego przez Obóz Narodowy. Jeżeli zaś idzie o poczynione w budżecie skreślenia, to jasne jest, że polska ludność Łodzi nie może i nie powinna brać na swoje barki ciężar wydatków, idące na obce jej cele.

Po odczytaniu deklaracji klubów przystąpiono do głosowania nad budżetem. Za budżetem oddano 35 głosów, przeciw budżetowi — 36, wobec czego komisarz Wojewódzki uznał budżet Łodzi za odrzucony. Po ogłoszeniu wyników głosowania, radny adw. Kowalski poprosił o powtórne głosowanie, kwestionując obliczenie głosów. Przystąpiono do głosowania po raz drugi i powtórzony wynik głosowania wywołał liczne protesty zarówno wśród radnych, jak i publiczności. W tym momencie komisarz Wojewódzki zarządził opróżnienie galerii.

Po przerwie zreferowano wniosek o zaciągnięcie przez miasto pożyczki w wysokości 10 milionów zł. na roboty publiczne. Wniosekowi sprzeciwił się radny Kowalski, domagając się odesłania go do komisji finansowej. Po burzliwej dyskusji członkowie Obozu Narodowego opuścili salę obrad, uniemożliwiając tem samem uchwalenie pożyczki, do czego wyrażona jest większość 2/3 członków rady. Radni narodowi przy rozpatrywaniu następnych punktów porządku dziennego powrócili na salę obrad.

Manifestacyjny Pogrzeb 38 ofiar strasznej katastrofy na kopalni „Wasag“

BERLIN, 18. 6. (PAT). — W Reinsdorf odbył się dziś pogrzeb 38 ofiar katastrofy w fabryce „Wasag“. Uroczystości pogrzebowej nadano charakter olbrzymiej manifestacji żałobnej dla uczczenia ofiary z życia robotnika niemieckiego, złożonej na ołtarzu interesów Rzeszy.

Ten właśnie charakter podkreślił w swem przemówieniu gen. Goering, oświadczając, iż wielkością Rzeszy jest to, że ma niemiecki nie idzie na śmierć bezcelowo, lecz składa życie swe, jako ofiarę na ołtarzu ojczyzny. Najlepszą pociechą, jaką pozostałym przy życiu zsyła Bóg, jest świadomość, iż śmierć ich najbliższych przyczyni się do rozbudowy ojczyzny.

— Oby pozostałe tysiączne rzesze — mówił dalej gen. Goering —

nie słaby i nie tracili odwagi, która konieczna jest, gdy trzeba pracować tam, gdzie istnieje bezpośrednie niebezpieczeństwo.

Specjalnie uroczysty charakter nadała pogrzebowi obecność kanclerza Hitlera. Prócz niego przybyli również ministrowie: Blomberg, Frick, Rust, Goebels, Goering oraz najwybitniejsi przedstawiciele organizacji partyjnych.

Udział w pogrzebie wzięły tysiączne tłumy. Przemówienia wygłosili przedstawiciele duchowieństwa protestanckiego i katolickiego, jak również reprezentanci organizacji partyjnych.

W całym państwie odbyły się równocześnie manifestacje żałobne, a ze wszystkich gmachów publicznych i prywatnych powiewały sztandary opuszczone do półmasztu i przykryte kirem.

Rząd Laval'a walczy z deficytem budżetowym

PARYŻ, 18. 6. (PAT). Dzisiejsze posiedzenie rady ministrów trwało przeszło 2 godziny. Po sprawozdaniu premiera Laval'a na temat sytuacji międzynarodowej minister robót publicznych, Eynac, poruszył sprawę deficytu kolei i kwestię koordynacji ruchu kolejowego i autobusowego.

Program oszczędnościowy w dziedzinie kolei zaaprobowano. Pierwsze zarządzenia w tej dziedzinie dadzą oszczędność 1.250 milionów fr. Zarządzenia te zostaną później uzupełnione przez dalsze kroki oszczędnościowe, które pozwolą na znaczne zmniejszenie deficytu kolei.

PARYŻ, 18. 6. (PAT). „Paris Soir“, komentując dzisiejsze posiedzenie

rady ministrów, zauważa, że premier Laval zamierza działać metodycznie, lecz bez posługiwania się brutalnymi środkami.

Rada ministrów ograniczyła się dziś do przeprowadzenia oszczędności na sumę 1.250 milionów fr., a dopiero na piątkowym posiedzeniu i w ciągu przyszłego tygodnia zostaną rozważone inne sprawy, a mianowicie rewizja emerytur i t. p.

Dziennik podkreśla następnie trudności, na jakie napotyka zrealizowanie oszczędności na sumę 11 miliardów fr., gdyż tyle wynosi deficyt budżetowy wraz z deficytem kolei, na jakie napotyka zamiar zrównoważenia budżetu.

Demonstracje antypolskie w Kownie przedmiotem procesu sądowego

RYGA, 18. 6. (PAT). Z Kowna donoszą: „Dzień Polski“ podaje przebieg rozprawy sądowej w sprawie demonstracji antypolskiej w Kownie dn. 23 maja 1930 r. W czasie tej demonstracji wybito szyby w szeregu instytucji polskich oraz zdemolowano polską księgarnię „Stella“. Do odpo-

wiedzialności sądowej podlegnięto 62 osoby, spośród których znajdował się również b. kasjer kowieńskiej kasy oszczędnościowej Janulis, odsiadujący obecnie karę więzienia.

Na rozprawę wezwano około 70 świadków. Sąd rejonowy swego czasu sprawę tę umorzył, jednakże wskutek złożenia skargi przez jednego z poszkodowanych, Sąd Okręgowy skierował sprawę do powtórnego rozpatrzenia sądu rejonowego. Z powództwem cywilnym w wysokości 17.400 litów wystąpiły: księgarnia Stella, Dompol oraz spółka wydawnicza Omega. Powództwo cywilne popierał adwokat Szeremietewskij, który zażądał przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu, gdyż chodzi tu o przesłstwo z art. 122 k. k. (wyrządzenie strat materialnych przez grupę osób, powodujących się uczuciem nienawiści narodowej).

W wyniku rozprawy sprawę skierowano do Sądu Okręgowego.

40-godzinny tydzień pracy

GENEWA, 18. 6. (PAT). Komisja dla sprawy 40 - godzinnego tygodnia pracy przyjęła 36 głosami przeciw 2 projekt regulacji, dotyczącej przystosowania plac do projektu konwencji zasadniczej, w sprawie 40 - godzinnego tygodnia pracy.

Wojna żydowska w Siedlcach

Onegdaj odbyło się walne zebranie członków Żydowskiego Tow. Muzycznego, pod nazwą „Judische Kunst“, w Siedlcach, celem wyboru nowego zarządu. Posiedzenie zajął prezes J. Tenenbaum, występując ostro przeciwko członkom T-wa, pozostającym w opozycji do obecnego zarządu. Zebrani, podzieleni na dwa wrogie obozy, po przemówieniach prezesa, wszczęli kłótnię, popartą rękoczynami. Zaalarmowana policja naka-

zała zebrany opuszczenie lokalu. Przy wyjściu z sali obrad, spotkała uczestników niespodzianka. Na korytarzu, stał brat prezesa Tenenbauma, doktor medycyny, który wyrażając rewolwerem, obrzucał wychodzących obelgami.

Policja siłą usunęła wojowniczego d-ra Tenenbauma, poczem wszyscy rozeszli się w spokoju. Całe to zajście wywołało ogólną sensację wśród siedleckiej ludności, ze względu na popularność b-ci Tenenbaumów.

Turniej szachowy pań o mistrzostwo Polski i świata

Turniej szachowy pań o mistrzostwo Polski, który miał się rozpocząć w dniu 20 b. m. został przesunięty o 2 dni, to jest do dnia 22 b. m. Losowanie odbędzie się dnia 21 b. m. w czwartek w lokalu Warszawskiego Towarzystwa Zwiolenników Gry Szachowej (Wierzbowa 8), gdzie turniej bę-

dzie rozgrywany. Zgłoszenia do turnieju szachowego pań o mistrzostwo świata, jaki odbędzie się w sierpniu r. b. w Warszawie, łącznie z olimpijskim turniejem drużynowym, wpłynęły dotychczas od Anglii, Austrii, Czechosłowacji, Irlandii i Norwegii.

Ujęcie szajki włamywaczy i rabusiów w Milanówku

Od pewnego czasu na terenie Milanówka i okolicy grasowały szajki włamywaczy i rabusiów. Pierwszą okradła, w porze nocej wille następujących właścicieli: wojta gminy K. Glińskiego, Mosiewicz, Tołłoczki i Klepadły, kradnąc różne cenne przedmioty. Druga szajka napastowała w dzień lub wieczorami przeważnie samotne kobiety, wyrwując im torebki lub teści.

Dzięki energicznej akcji komendanta posterunku policji w Milanówku, J. Radajewicza, przy współudziale zastępcy P. Mięsow-

skiego i trzech innych policjantów, udało się przyłapać na gorącym uczynku członka szajki włamywaczy, Edwarda Maciejewskiego (Grodzisk Mazowiecki), drugi, który ma na sumieniu 18 kradzieży, jest poszukiwany przez Sąd Grodzki i policję w Grodzisku. — Jednocześnie pochwycono dwóch członków drugiej szajki: Zbigniewa Winiarskiego (Lwów) i Eugeniusza Rojka (zam. w Warszawie).

Dwaj ostatni trudnili się również kradzieżą rowerów.

Handel białą trucizną Dwaj farmaceuci przed sądem

Na ławie oskarżonych zasiadło wczoraj dwóch aptekarzy oraz kapitał w stanie spoczynku, oskarżeni o potajemny handel kokainą.

W styczniu ub. roku do niejakiemu Mieczysławowi Bogdanowiczowi zwrócił się jego dawny znajomy kapitał w stanie spoczynku Wacław Komorowski i zapłacił za niego mógłby wyszukać kupca na kokainę, którą chce sprzedać jeden z warszawskich aptekarzy. Bogdanowicz nie zgodził się na transakcję a nawet udał się do straży granicznej. Tam polecono mu udawać kupca i przydzieleno do pomocy jednego z wywiadowców.

W kilka dni potem Bogdanowicz razem z wywiadowcą spotkali się z Komorowskim, przed gmachem poczty głównej. Komorowski oświadczył, że nie posiada przy sobie narkotyku, lecz po kokainę trzeba udać się do apteki Gąsewskiego przy ul. Frata, gdzie magister farmacji Zenon Truskolaski posiada 25 gr. białego proszku. Udali się więc pod wskazany adres i w aptece Truskolaski okazał im pudełko, żądając za nie 305 zł. Wywiadowca policji zszedł krytykować towary w wreszcie zdradził swoje incognito i zatrzymał farmaceutę

oraz Komorowskiego.

Truskolaski zapytany skąd posiada kokainę powiedział, że otrzymał ją od aptekarza zamieszkałego w Maciejowicach pod Warszawą Jana Pucybały. Aptekarz był mu winien kilkaset złotych i nie mogąc się uiszczyć z długu zaproponował sprzedaż narkotyku, upoważniając do zatrzymania pieniędzy na poczet długu.

Oskarżeni Pucybała i Truskolaski o handel narkotykami nie przyznali się do winy jak również i Komorowski, któremu zarzucano pośrednictwo w nielegalnym handlu.

Kontrtorpedowce polskie płyną do Kiloni

BERLIN, 18. 6. (PAT). Podano dziś do wiadomości publicznej, że w dniach od 24 do 26 lipca b. r. przybędą do niemieckiego portu wojennego w Kiloni dwa kontrtorpedowce polskie.

Przyjazd tych okrętów ma mieć charakter oficjalnej wizyty marynarki polskiej, złożonej marynarce niemieckiej.

Pobór rekruta w Niemczech do powszechnej służby wojskowej

BERLIN, 18. 6. (PAT). W dniu wczorajszym rozpoczął się w Berlinie pobór rekrutów, powołanych do służby na podstawie nowej niemieckiej ustawy wojskowej.

BERLIN, 18. 6. (PAT). Min. Rust zwrócił się ze specjalną odezwą do studentów niemieckich roczników

1910 — 14, wzywając ich, aby zgłaszali się dobrowolnie do jednorocznej służby w armii. Jak wiadomo, ustawa wojskowa przewiduje w roku bieżącym powołanie tylko rocznika 1915, podczas gdy roczniki starsze odbyły mają tylko tygodniowe ćwiczenia przeszkoleniowe.

Dziennikarze łotewscy w Warszawie

Po zwiedzeniu szeregu miejscowości w Małopolsce i na Śląsku wczoraj o godz. 8. 10 przybyła do Warszawy delegacja dziennikarzy łotewskich na zjazd porozumienia prasowego polsko - łotewskiego. O godz. 13-iej odbył się w kamienicy książąt mazowieckich posiedzenie końcowe pierwszego dorocznego zjazdu porozumienia prasowego polsko - litewskiego.

O godz. 15-iej naczelnik wyd. prasowego M. S. Z. p. Skiński podejmował dziennikarzy łotewskich śniadaniem. W godzinach popołudniowych

odbyła się z okazji pobytu dziennikarzy łotewskich herbata w salach poselstwa łotewskiego.

Dzisiaj rano goście łotewscy opuszczają Warszawę samolotem, udając się do Rygi.

S. p. K. Srokowski

KRAKÓW, 19. 6. (PAT). — W Truskawcu zmarł znany dziennikarz i publicysta, b. poseł na sejm krajowy Galicji, Konstanty Srokowski.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 19 czerwca

Dewizy: Belgja 89,65; Holandia 359,50; Londyn 26,12; Nowy Jork 3,29 i jedna ósma; N. Jork (kabel) 3,29 i trzy ósme; Oslo 131,20; Paryż 34,98 i pół; Praga 22,11; Szwajcaria 173,12; Sztokholm 134,70; Włochy 43,68; Berlin 213,50; Madryt 72,53. Obroty średnie, tendencja niejednolita.

Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych — 5,27 i trzy czwarte. Rubel złoty — 4,73 i pół. Dolar złoty — 9,18. Gram czystego złota — 5,9244. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych — 178. Funt sterl. (banknoty) w obrotach prywatnych — 26,11.

Papiery procentowe: 3 proc. państwowa 42,00; 7 proc. państwowa 45,88 — 65,63 (dcinki po 500 dol.) 66,25 — 66,13 (w proc.); 4 proc. państwowa 105,00; 4 proc. państwowa 53,45; 5 proc. konwersyjna 66,00; 6 proc. państwowa 81,25 — 80,75 (w proc.); 8 proc. L. Z. Banku Gospod. Kraj. 94,00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 83,25; 8 proc. L. Z. Banku Rolnego 94,00; 7 proc. L. Z. Banku Rolnego 83,25; 8 proc. L. Z. Tow. Kred. Przem. Pol. 93,00 (w proc.); 7 proc. L. Z. ziemskie dolar. 80,00 (w proc.); 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 49,00; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 58,50 — 58,00 — 58,50; 5 proc. L. Z. Łodzi (1933 r.) 51,75; 5 proc. L. Z. Częstochowy

(1933 r.) 49,00; 5 proc. L. Z. Kalisza (1933) 45,50; 6 proc. oblig. m. Warszawy 8 i 9 em. 61,50 — 61,75.

Akcje: Bank Polski 88,00 — 88,25; Lillip 9,50; Modrzewski 4,70; Starachowice 34,00. Tendencja dla pożyczek państwowych, Listów Zastawnych i akcji niejednolita. W obrotach prywatnych pożyczki dolarowe: 8 proc. państwowa z r. 1925 (Dillonowska) 93 (w proc.); 7 proc. śląska — 93; trzy czwarte — 74 (w proc.).

Warszawska GIEŁDA ZBOŻOWA

Na dzisiejszym zebraniu giełdy zbożowo - towarowej w Warszawie ogólny obrót wyniósł 1.280 ton, w tem żyta 473 ton. Notowano za 100 klg. paritet wagon Warszawa w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: pszenica jara czerwona skłista 17,25 — 17,75, jednolita 17,75 — 18,25, zbierana 16,75 — 17,25, żyto 13,50, owies I standard 16,50 — 17, II 16 — 16,50, III 15,75 — 16, jęczmień II 16 — 16,50, III 15,50 — 16, IV 15 — 15,50, groch polny 23 — 25, Victoria 37 — 40, mąka pszenna gat. I-B 30 — 33, I-C 28 — 30, I-D 26 — 28, I-E 24 — 26, II-B 22 — 24, II-D 21 — 22, II-F 20 — 21, II-G 19 — 20, III-A 14 — 15, mąka żytnia gat. I-y do 55 proc. 23 — 24,50, I-szy do 65 proc. 22 — 23, II-gi 16,50 — 17,50, razowa 17 — 18, poślednia 13,50 — 14,50.

11.

P. T. Prenumeratorzy, którzy zamierzaliby skorzystać z tańszej prenumeraty zechcą o tem powiadomić Administrację w Warszawie, ul. Zgoda 1 do dnia 25 czerwca rb.

Za wszystko trzeba płacić... Rewja kandydatek do małżeństwa na giełdzie małżeńskiej

Teraz przechodzimy do rzeczy zasadniczej, do przeglądu kandydatek. Napewno wielu, przez których ręce przeszły te podretuszowane niezgrabne fotosy, było pełnych najlepszych nadziei zarówno na oblicze kandydatki, jak i na dodatkowe rubryki zamieszczone w księdze informacyjnej (posagi)! i oczekiwało miłości „od pierwszego wejrzenia”.

Szef, jakby ociągając, jakby podsycając celowo moją niecierpliwość przekłada fotografie i mówi prawie półgłosem:

— Pan nie chce ogłoszeń, to nie szkodzi. Biuro nasze (tu szef pochyla głowę z godnością), interweniuje również osobiście (!) i ułatwia zawarcie znajomości w celu matrymonialnym. Za pośrednictwem ułatwienie poznania się pobieramy opłatę ekstra. Jak zawsze za usługi nasze pobieramy opłaty niskie, dostosowujemy się w zupełności do możliwości płatniczej klienta i jego wymagań. Nasze wynagrodzenie nie przewyższa kosztów własnych (!). To dodatkowe nasze staranie ma swój cel specjalny: staramy się szczególnie ułatwić dobór młodym.

W tej chwili przychodzi mi na myśl to, co znajduję w prospekcie, jednego z biur matrymonialnych; a co znakomicie uzupełnia ofertę szefa: „znajomość, szybki, trafny, odpowiedni dobór partji, po sprawdzeniu ich alibi na miejscu!”. Jak się robi to ostatnie? Zagadnąłem szefa, ale mi nie odpowiedział, bo to pewnie stara, wypróbowana tajemnica firmy... którą poznaje się już po rozpoczęciu właściwej tranzakcji. Przystępujemy do rzeczy. Narzecz! Gra w otwarte karty. Panny, wdówki, rozwódki, młodszere i... zupełnie stare. Duży wybór. Proszę o sprezentowanie mi możliwie całego kompletu, chciałbym zobaczyć, może się zdecydować.

— To może być coś dla pana!

Szef podaje akta. Rzeczywiście coś wspaniałego. Jednym z nich przebiega kilka wierszy tekstu: „Panna, lat 30, nauczycielka, wysoka, blond, ładna figura, przystojna, samodzielną, ma własne mieszkanie. Warszawa”. A na fotografii strasznie jakieś zabiedzone kobitką, z zapadniętą, przysięgami oczyma. W rysach i ucieśnieniu, w kostiumie we wszystkich, co widać na fotografii — nauczycielka. Widać, że ta osoba musiała kiedyś wiele pragnąć, a potem z wielu rzeczy zrezygnować. Wygląda raczej żałośnie, niż miło, mimo pewnej prostoty i delikatności w ubraniu i urodzie.

Niewiele jest tu jej podobnych. Czytelniku, czy widziałeś kiedy serię amatorskich zdjęć wykonanych przez kiepskiego artystę? Czy oglądałeś kiedy wystawy za-

kładów fotograficznych w małej zażydzonej dziurze prowincjonalnej, albo tylko wystawy podobnych „atelier” na Żelaznej, Chłodnej, Nalewkach...? Warto zobaczyć. Tu mamy kropka w kropkę to samo. Te odświętne stroje delikatnych, te gesty, miny, wszystko to nadaje zdjęciom, nie wyrażając pogody, uśmiechu i zadowolenia, jakby chcieli uwiecznić na nich uzyskać, ale cechy śmieszności.

Bardzo mi się nie podobały, mimo różnorodności te fotosy. Głowa niewieścia, z ciętym nieco wyrazem spojrzenia, w owalu serca. To znów postaci z rękoma ułożonymi dekoracyjnie na faldach draperji. Postać, że powiem skromnie, otyła (i stara).

Albo trzy siostry z Wołomina. Urodą mogą śmiało konkurować ze sobą. Najstarsza wybujała nad wiek (22 lata), chuda jak tyka, dwie następne szczupłe i niewysokie. Podobno zgłosił je, wszystkie trzy dbały o swe dorodne potomstwo, tutuino. Ano, każda z pań ma posag: gotówka i nieruchomości, wprawdzie w Wołominie, ale co dom to dom. Papa ma zakład masarski. Rodzina zamożna.

Strasznie dużo niewiast z prowincji, z okolic podwarszawskich. Są jednak i z Warszawy, ba nawet i całej Polski. Każda ma coś atrakcyjnego. Ta pragnie „wiednego, dobrego idealisty” ma sklep z konfekcją blisko Śródmieścia, tamta „solidna i praktyczna” na posadzie, „zna się na gospodarstwie” poszukuje męża — przyjaciela, jeszcze inna wdówka z gotówką i przedsiębiorstwem wyjdzie zamaż, ale tylko za aptekarkę. Jest taka, która prócz domu na placu Paryskim deklaruje historyczne (!) nazwisko, za jedną przemawia umiłowanie sztuki (!), domu i dzieci.

Pokusy są silne. Wzbierają one, gdy szef wymienia rozliczne zalety domniemanych kandydatek na żony, mijają często z pierw-

szym rzutem oka na fotografię. Może to zresztą opinia mężczyzny.

Jak mówi szef, kobiety są nietylko najliczniejszą klientelą firmy, ale i najlepszą.

— Proszę pana. Mężczyzna ma wymagania. Jak powie, że panna musi mieć posag, to od swojego nie odstąpi i jeszcze grymasi — a to mu za niską, to za wysoką, to za grubą, albo dla odmiany za cienką. Stawia coraz nowe wymagania. Z kobietami prostszą sprawą. Jak jedno drugie odpowiada, na resztę machnie ręką. Niech pan więc tak ściśle nie patrzy na wymagania. Taka z naszych pań, co chce bruneta i na blondyna się zgodzi. Byłoby chociaż w czemkolwiek odpowiadał warunkom. Zresztą, co tu mówić, pan teraz robi to, co idzie zawsze najgorzej — wybór. Czasem po poznaniu się od razu para nabiera gustu do siebie, a zresztą jak się panu nie spodoba to przecież pan niczem się nie zobowiązuje. Może pan próbować kilka razy. Czasem nie od razu się trafia na swój typ.

Chce mi się strasznie śmiać, ale powstrzymuję się od tego całym wysiłkiem. Odpowiadam niezdecydowanie, krzywię się, nie jestem zadowolony, żadna z prezentowanych niewiast nie kusi mnie. — To ja panu pokażę jeszcze coś lepszego — mówi szef biura.

I znów ta sama historia. „Złota serja” różni się tylko od poprzedniej większym posagiem kandydatek, fotografie może trochę lepsze, wymagania wyższe i oblicza mniej nasuwające porównania z kompletem siedmiu grzechów głównych.

— Czy zawsze udaje się panu skojarzyć małżeństwo? — pytam. — Prawie zawsze — mówi szef, niewymawiając niemal pierwszego słowa. — To prosta sprawa. Jak pan wybierze sobie jakąś osobę i poda mi numer, ja się z nią porozumiewam i umawiam spot-

kanie. Najczęściej u niej. Może i u mnie, jeżeli obie strony chcą się poznać na terenie neutralnym. Mój salon jest do dyspozycji. (O okropności „salonu” pisałem wczoraj — przyp. aut.). Po pierwszym spotkaniu reszta najczęściej należy do młodych. Jakież osiem na dziesięć par kojarzy się od pierwszego poznania.

— No a potem?

— Potem biorą ślub i likwidują stosunek z biurem. No czasami są nieporozumienia. No, ale jak to zawsze w małżeństwie. Rozwody się prawie nie zdarzają. Miałem w ostatnim roku zaledwie dwa.

Tak wygląda technika biura matrymonialnego i kojarzenie małżeństw za jego pośrednictwem. Wydaje się, że nie jest to ukryta forma stręczycielstwa (wysoka dorys opłata, sprawdzanie danych), ale przedsiębiorstwo dla ludzi prostszych, pozbawionych wszelkiej fantazji, samodzielnosci i zaradności życiowej.

Jak przedstawia się zakład od wnętrza, od strony organizacji, napiszę o tem następnym razem.

(a)

Po smutnych doświadczeniach powodzi Budowa tam i wałów

KRAKÓW, 19.6. W najbliższych w wysokości 1 mil. złotych przez Min. Komunikacji, będą rozpoczęte roboty nad Wisłą, mające na przyszłość zabezpieczyć Kraków od powodzi. Ponieważ budowa murów bulwarowych kosztowałaby około 4 mil. zł., tymczasem będzie wykonany tylko wał prowizoryczny.

Pozatem w woj. krakowskim po smutnym doświadczeniu zeszłorocznej powodzi przeprowadzane są liczne rzeczne prace regulacyjne. Wykonywa się obecnie rozszerzenie koryta górnej części małej Wisły. W pow. żywieckim w Porąbce buduje się wielką zapórę wodną na Sole, oraz przeprowadza się regulację

kilku pobliskich potoków. W Myślenicach w górnej części Raby wznosi trwałe zabezpieczenie odbudowanej po zeszłorocznej powodzi szasy. W Zakopanem przygotowuje się odbudowę regulacji potoku Bystre, która w zeszłym roku uległa zniszczeniu. Tak samo przeprowadzane są roboty regulacyjne nad Białym Dunajcem i Czarnym Dunajcem.

Miedzy projektowanymi robotami, które mają być wykonane w bież. roku przewidywane jest zabudowanie potoku Kryniczanki w Krynicy oraz Łomżanki w Łomnicy, koło Piwnicznej, gdzie w ub. roku powódź przerwała zupełnie komunikację. W dalszych planach przewidywane jest obmurowanie brzegów Dunajca i Popradu.

Badanie starych fundamentów pod kościołem św. Wojciecha w Krakowie

KRAKÓW, 19.6. Celem zbadania ułożenia warstw ziemnych, na których stoi kościółek św. Wojciecha w Ryńku Gł., postanowiła Akademia Umiejętności przeprowadzić kilka wierzeń. W poniedziałek w godzinach rannych wykonano pierwsze wierzenie próbne mającej naprzeciwko dawnego wejścia romańskiego do kościoła, w części przeprowadzo-

nego wykopu, celem odsłonięcia starych murów romańskich. Wierzenia mają być prowadzone na głębokość 15 metrów.

Poniedziałkowe pierwsze wierzenie osiągnęło głębokość kilku metrów, przytem stwierdzono w głębi istnienie grubych warstw piasku. Przy tej okazji wydobyto luźno leżące kości ludzkie i czaszki.

Wichura obaliła dzwonnice kościoła Gwałtowne burze gradowe i huragany Ulice Wilna pod wodą

WILNO, 19.6. W nocy z 17 na 18 nad Wilnem i okolicami Wilna przeszła niezwykle silna burza połączona z gwałtowną ulewą. Pioruny były tak gęste, że wśród ciągłych błyskawic miasto wyglądało jakby całe oświetlone elektrycznością. Deszcz zrazu drobny, około północy przeszedł w burzę z piorunami i gradem. Rysnżokami popłynęły rwałe potoki, zalewając całe ulice. W niżej położonych miejscach wskutek zatkania się przewodów ściekowych woda wdarła się do piwnic i suterenu. Gdy burza miała się już ku kołcowi, zaczął padać grad dochodzący do wielkości gołębiego jaja.

Po północy, kiedy ulewa trochę się zmniejszyła, rozległy się sygnały syren kolejowych. Okazało się, że w dzielnicy około wiaduktu Poleskiego woda zalała dom, wdzierając się do mieszkań. Sytuację utrudniała jeszcze okoliczność, że katastrofa nastąpiła niespodzianie, w czasie gdy większość mieszkańców spała. Równocześnie w pobliżu Wilejskiej Łapy woda podeszła pod tor kolejowy Wilno — Warszawa, podmywając progi, kolejowe. Na niektórych ulicach, gdzie były zatkane kanały poziom wody sięgał prawie metr. Aż do świtu trwała praca straż pożarnej, która prowadziła akcję ratunkową. Z zalanych domów ewakuowano chwilowo mieszkańców i usuwano rzeczy. Towarzyszącą burzom wichura wyrządziła wielkie szkody między Niemenczynem, a Wilnem. Wiatr porwywał drzewa z korzeniami i porwywał mnijsze mosty na rzekach.

LWÓW, 19.6. Z pow. trembo-welskiego donoszą o huraganie, który w ciągu kilku minut wyrządził wielkie szkody w miasteczku Strusowo. Wichura połamala stuletnie topole w parku hrabiny Borkowskiej, powyrwała z korzeniami drzewa, zerwała dachy z kościołów, cerkwi, synagogi, przewróciła posąg Matki Boskiej stojącej przed cerkwią i nawet obaliła gotycką wieżę kościoła. Charakterystyczne, że podczas gdy przedmieścia miasteczka prawie

nie ucierpiały, śródmieście wygląda jak po bombardowaniu. Straty idą w dziesiątki tysięcy złotych. Donoszą również z Rohatyna o gwałtownej burzy, w czasie której długotrwała ulewa zalała ulice miasta, a wiatr wyrwał z domów okna i drzwi.

LUBŁIN, 19.6. Z Lubartowa donoszą o burzy połączonej z huraganem jaka przeszła nagle nad Lubartowem w niedzielę około go-

dziny 11 wieczorem. Przez 10 minut padał grad wielkości laskowych orzechów, który wyrządził w polach dotkliwe straty. Jarzyny i rośliny okopowe zostały wytłuczone w 70 proc. Wichura porwała słupy telegraficzne. Wskutek zalania elektrowni miasto przez dłuższy czas było pozbawione światła, w kilku zaś niższych miejscach woda zalała mieszkania.

Na Ukraincach chciał zarobić premję asekuracyjną

STANISŁAWÓW, 19.6. Przed kilkoma dniami wybuchł w miejscowości Targowica, pow. Tłumacz, pożar w zabudowaniach zamożnego gospodarza Teodora Cieniawskiego, który strawił dom mieszkalny wraz z całym urządzeniem i budynkami gospodarzowi.

Następnego dnia po pożarze zgłosił do policji Cieniawski, mówiąc, że znalazł na podwórzu kartkę z napisem w języku ruskim: „Za to spłonęłaś, że trzymasz w eliacie wroga narodu ukraińskiego, który wziął nasz kraj”. Według tłumaczenia Cieniawskiego chodziło w tym wypadku o fotografię jednego z dostojników państwowych, która znajdowała się w jego mieszkaniu. W kilka dni potem zgłoszono policji, że kierownik szkoły w Targowicy Stebelski, sołtys Semczuk i podsoltys Dmytruk otrzy-

mali kartki z pogrózkami podpalenia, a nawet zabicia za to, że są lojalnymi obywatelami.

Już w toku przeprowadzonych przez policję wstępnych dochodzeń w tej sprawie budziło zachowanie się Cieniawskiego poważne podejrzenia. Kiedy nie udało się w żaden sposób dojść do ustalenia, kto jest autorem listów, skierowano podejrzenie przeciw samemu Cieniawskiemu.

Początkowo wyparł się on stanowczo winy. Kiedy jednak policja wykazała mu zebraniem dowodami, że nikt inny, a tylko on może być autorem tych listów z pogrózkami, Cieniawski przyznał się nietylko do autorstwa listów, ale także do podpalenia własnego domu, podając, że uczynił to w zamiarze otrzymania premji asekuracyjnej. Cieniawskiego aresztowano.

Bramkarz zmarł w czasie meczu

Uderzony piłką footballową

SOSNOWIEC, 18.6. Tragiczny wypadek, nienotowany dotychczas w Polsce, wydarzył się ubiegłej niedzieli 16 bm. w Bobrownikach, w małej osadzie w pow. będzińskim.

Na miejscowym boisku sportowym odbywał się mecz piłki nożnej między dwoma klubami „Ba-

tykiem” z Bobrownik a klubem sportowym z Dobieszowic. Mecz miał przebieg dość ostry. Pod koniec meczu bramkarz Stanisław Toboń, lat 21, uderzony został piłką w piersi. Bramkarz zachwiał się, upadł na ziemię i po chwili zmarł. Mecz został przerwany.

Półkolonie letnie dla dzieci pod opieką Instytucji społecznych

Półkolonie, których na całym terenie stolicy będzie ponad 23, oddane będą przez miejską służbę Opieki Społecznej i Zdrowia pod opiekę bezpośrednią poszczególnym instytucjom społecznym. Instytucje te przez cały czas trwania półkolonij, będą je prowadziły w ścisłym porozumieniu z władzami miejskimi.

Dotychczas poruczone: Tow. „Opieka” 5 punktów półkolonijnych, Tow. ogródków jordanowskich — 3, Radzie szkolnej — 7, Związkowi Pracy obywatelskiej kobiet — 4, Związkowi rezerwistów — 1, Tow. przyjaciół inwalidów — 1. Związek żydów b. uczestników walk o Niepodległość —

1, Tow. „Caritas” — 1 i wreszcie ośrodkowi zdrowia i opieki — 1. Przytoczony powyżej wykaz instytucji daje najlepszą gwarancję dobrego prowadzenia dzieci na półkolonijach.

Samobójstwo przez podpalenie się

LWÓW, 18.6. W Gródsku Jagiełskim usiłowała popełnić samobójstwo przez podpalenie się 36-letnia Ila Leichman. Obłąka się ona spirytusem denaturowanym i podpaliła. W stanie prawie beznadziejnym odwieziono ją do szpitala we Lwowie.

Opłaty stemplowe na kwitach za komorne

W swoim czasie, na skutek orzeczenia sądownego, P. A. S. T-rezna zrzeka się dopisywania do rachunków należności z tytułu opłaty stemplowej. Zarządca sądowy elektrowni warszawskiej przejął całkowicie na rachunek elektrowni opłatę stemplową od rachunków; gazownia oddawna opłaca te należności we własnym zakresie.

Jedynie niektórzy właściciele domów w dalszym ciągu zmuszają lokatorów do ponoszenia tych opłat. Nie jest to słuszne i winno być zmienione.

Wyrzucenie kota z piątego piętra

Właściciel mydlarni przy ul. Koszykowej 54, Jacek Szejnberg, zlał swego kota za skórę na grzbiecie i wyrzucił go z okna piątego piętra na podwórze. Zwierzę doznało skomplikowanego złamania nóg i kręgosłupa. Świadkowie zawiadomili Polską ligę ochrony zwierząt (ul. Skarupki 14, tel. 8-64-44), skąd natychmiast wydelegowano inspektorów, którzy przewieźli nieszczęśliwe zwierzę do lecznicy, gdzie je usłono po ożreczeniu lekarzem, jako nieuleczalne.

Na Sztajnberga sporządzono odpowiedni protokół. Będzie on niewątpliwie surowo ukarany tembar-dziej, że nie poraz pierwszy złaził się nad zwierzętami.

Zmiana opłat za ubój przyczyni się do unormowania handlu mięsem

Reorganizacja miejskich opłat rzeźnianych i targowiskowych w Warszawie w sensie zmiany ich wysokości i systemu, zamiast od sztuki od 1 kg. żywej wagi, dała dodatnie wyniki. Po czynając od 1 marca r. b. warszawski rynek mięsny stwarza możliwości zbytu dla całego kraju, gdyż proporcjonalnie do wagi zwierzęcia dopasowane są koszty wpędu, robocizny i uboju, a nie jak dawniej od sztuki. Wskutek tego zmniejszyła się średnio waga przeciętna w obrocie trzodą ze 169 kg. w styczniu do 146 kg. w maju, a ilość wzrosła z 15 do 18.000 (w cyfrach okrągłych), mimo gorszych sezonowo warunków podaży i popytu.

Widać z tego, że dzięki zmianie wysokości i systemu opłat rzeźnianych targowiskowych na rynku warszawskim, znalazły zbyt nietylko opasy rzeżni, ale i drobny chłopski materiał rzeżni, który ze względu na małą wagę nigdy nie znajdował zbytu w Warszawie, gdyż wysokie opłaty od sztuki zamykały rynek dla bydła lekkiego i trzody typu bekonowego, produkowanych w małych gospodarstwach lub deprecjonowały cenę tego materiału.

Zmiana systemu opłat wpłynęła

również na to, że targowiska miejskie przestały być miejscem postoju i stały się miejscem tranzakcji. Materiał rzeżni t. z. „fikcyjnie” własny, nabyty poza targowiskiem bez ujawnienia ceny, stopniowo niknie, detalista zaś zaopatruje się bezpośrednio w żywiec na targowisku, nie zaś w mięso na hali hurtu, dzięki czemu rolnik orientuje się w cenie. Procentowo t. z. „twar własny” w obrotach trzodą zmniejszył się z 24,9 proc. w styczniu do 8,6 proc. w maju, byłem z 76,4 proc. do 20 proc. Ostatnie miesiące wykazują dalszy spadek „twaru własnego”.

Reforma systemu opłat udostępniła prowincjonalnym dostawcom żywa—rolnikom i kupcom—bezpośrednią sprzedaż na targowisku warszawskim. Stworzyli oni miejscowym monopolistom konkurencję w zakresie podaży. W zmienionym systemie opłat miejskich odciążony został spód na targowisko, a ciężar opłat przerzucony jest w dziedzinie istotnych świadczeń ze strony miasta, t. j. z targowiska na rzeżnię. W ten sposób udostępniono rolnikowi i kupcowi prowincjonalnemu dostawę żywa bez ryzyka przymusowej sprzedaży towaru za wszelką cenę.

Chrońmy dzieci przed kokluszem

Krzusiec, zwany też kokluszem, jest chorobą zakaźną, która trwa przeciętnie 6 tygodni (w przypadkach ciężkich znacznie dłużej). Zapadalność dzieci na tę chorobę zwiększona jest przez to, że dzieci chore, zazwyczaj nie gorączkują i mogą przebywać na ulicach i w ogrodach. Przebywanie dziecka chorego wśród zdrowych grozi im zarażeniem.

Miejska służba zdrowia apeluje do rodziców i opiekunów dzieci, by dzieciom chorym, przed wyprawieniem ich poza obręb miasta, przywiązywali lewą rękę powyżej łokcia czerwoną wstążeczką.

Podobny sposób przyjęty jest w wielu państwach i pozwala dzie-

ciom zdrowym uniknąć zarażenia przez niezbliżanie się do dzieci chorych.

Od Administracji

Prosimy p. p. prenumeratorów o wpłacenie prenumeraty na miesiąc lipiec. P. p. prenumeratorów, zlegających z opłatą prenumeraty prosimy o wpłacenie należności do dnia 25 b. m., aby uniknąć przerwy w otrzymywaniu dziennika.

Z ziemi truskawek

List ze wsi

Dawna, historyczna ziemia Dobrzyńska.

Uroce są, zadrzewione, urwiste, wąwozami przerywane brzozy Wisty od Dobrzyń, aż poza Włocławek, który leży z przeciwległej lewej strony rzeki. Na szczytach prawobrzeżnych wzgórz widać gęsto rozsiane dwory, wśród starych lip i kasztanów, solidnie z kamienia pobudowane folwarki, a na południowych skłonach sady, sady i sady, przeważnie czereśniowe. A cokolwiek dalej od rzeki już na równiejszych przestrzeniach całe lany truskawek. Właśnie teraz kwitną. Białe gwiazdki lśnią wśród zdrowej zieleni listowia żółtym, pełnym owocowych obietnic, sercami. Jeszcze dalej i wyżej szerokie, pięknie uprawne pola pszenicy, buraków, żyta, jęczmienia. Dobre urodzaje.

Na Wisłę jest ruch: tratwy, statki, berlinki, motorówki, żaglówki, kajaki i dużo sportowych łodzi z Płocka, Dobrzyń, Włocławka. Za rzeką rozległy widok na Kujawy borowe, zwa-

nie czarnymi. Złazłoby się że: żyć nie umierać w tych miłych stronach, gdyby nie kryzys, gdyby nie sekwestracja, podłatki, komornicy i licytacje. Żyć nie umierać, gdyby ta urodzajna ziemia otrząsnąć się zdołała z ciężarów nadmiernego zadłużenia, z kosmaru ciągłej niepewności. Bo ludzie tam pracują dzielnie, wytrwale, zawiście. Usilnie starają się „wygrzebać”, całą energię wkładając w urzeczywistnienie planów i projektów gospodarczych, które może mogłyby czasem uratować sytuację.

Wspominałam już o sadach i truskawkach. Podobno Warszawska Izba Rolnicza przeznaczyła powiaty Lipnowski i Rypiński na teren sadownictwa eksportowego. Instruktorzy już jeżdżą po okolicy, zachęcając do sadzenia drzew owocowych, zakładania ogrodów dochodowych, doradzając wypróbowane gatunki, zapewniając pomoc techniczną - doradczą. Wszystko poszłoby jak z płatka, tylko niema pieniędzy i niema kredytu, a choć drzewka są tanie, zapłacić za-

nie trzeba. Eksport truskawek od paru lat stale wzrasta. Dwie gminy w okolicach Szpetalowa posiadają 300 morgów plantacji truskawek, przeważnie na gruntach małorolnych gospodarzy.

Owoce idą do Gdańska samochodami ciężarowymi, które co noc, w czasie truskawczanego sezonu, odbierają w pewnych, ustalonych punktach szosy, dobrze opakowany towar, w plastikowych koszyczkach. Miejsowe kółka rolnicze usiłują organizować handel bez pomocy kosztownego i zbędnego pośrednictwa. Mówiono mi, że owe dwie gminy zaspakajają w 60-ciu procentach zapotrzebowanie miasta Gdańska.

Inne trawskie owoce popłyną później Wiślanym szlakiem, który umożliwia tani i łatwy eksport na wybrzeże morskie. Szczęśliwie, gdy rozrosną się już zasiedlone i dopiero zaprojektowane sady, może polskie czereśnie, śliwki, gruszki i jabłka zalegają swą obfitością skandynawskie rynki. Może one właśnie staną się źródłem przychodu bogactw tych okolic, może ułatwią życie następnemu pokoleniu rolników tutaj. Ci obecni marzą tylko o tem, aby przetrwać, aby przetrzymać złe czasy, złamać pracę zły los.

Anna Fudakowska.

Groteskowe powództwo wytrwałego „dramaturga”

Emeryt kolejowy z Krakowa skarży świetnego pisarza

KRAKÓW 19.6. — Zapowiadana już dawna sprawa o plagiat literacki rozpoczęła się wczoraj przed Sądem Okręgowym. Oskarżenie ma charakter groteskowy: ze skargą wystąpił emerytowany inspektor kolejowy Leon Wiesenberg, który zarzuca znanemu pisarzowi i krytykowi Ad. Grzymałemu Siedleckiemu popelnienie plagiatu w komedji „Czwarty do brydza”. Wiesenberg w r. 1916 w teatrze im. Słowackiego w Krakowie złożył Grzymale - Siedleckiemu, który wówczas był dyrektorem krakowskiego teatru, dramat zatytułowany „Tajemnica”. Następnie w r. 1922 w redakcji „Kurjera Warszawskiego” oddał z prośbą o ocenę kilka swoich sztuk, wśród których znajdowała się wspomniana „Tajemnica”.

W maju ub. roku Wiesenberg był w teatrze im. Słowackiego na przedstawieniu komedji Grzymały Siedleckiego „Czwarty do brydza” i doszedł do przekonania, że pisarz naruszył jego prawa autorskie, ponieważ komedja — zdaniem Wiesnberga — oparta jest na tych samych motywach akcji, co i dramat „Tajemnica”. Twierdząc że Grzymała Siedlecki korzystał z jego pomysłów, mając w ręku oddaną mu przed laty „Tajemnicę”,

Wiesenberg wystąpił na drogę sądową ze skargą, domagając się zasądzenia od Grzymały Siedleckiego 5.000. zł. oraz wydania zakazu dalszego wystawiania „Czwartego do brydza”.

Nieobecnego Grzymałę Siedleckiego zastępował adwokat, przebiegający jakoby Grzymała Siedlecki kiedykolwiek czytał „Tajemnicę”. W czasie prowadzenia teatru im. Słowackiego Grzymała Siedlecki otrzymywał wiele grafomańskich sztuk, których sam nie przeglądał, tylko oddawał sekretarzowi teatru. Wiesenberg natomiast znał jest dyrektorem teatrów ze swej natarczywości i uporu. Skarżąc ciągle usiłuje skłonić jakiś teatr do wystawienia jego sztuki. Również według wyjaśnień adwo-

kata Grzymały Siedlecki w „Kurjerze Warszawskim” nigdy nie widział sztuki Wiesnberga.

Ostatecznie obrona zaproponowała powołanie świadków z spośród członków redakcji „Kurjera Warszawskiego” dla przeprowadzenia dowodu, iż w „Kurjerze Warszawskim” Wiesenberg nie składał swojej sztuki. Dla oceny zaś czy zaszedł fakt naruszenia prawa autorskiego, zaproponowano powołanie prof. Zolla. Wiesenberg wnosil, ażeby zwrócić się do Akademii Literatury o delegowanie rzeczoznawcy. Sąd zażądał od stron zgłoszenia na piśmie nazwisk rzeczoznawców. Na tem rozprawę przerwano, odraczając ją do czasu złożenia odpowiednich wniosków.

Oślepiano słowiki dla zarobku

Masowe chwytanie słowików na wsi

PIOTRKÓW, 19.6. Tow. ochrony zwierząt w Piotrkowie otrzymało meldunek, iż we wsi Mokre pod Piotrkowem, dokąd mieszkańcy miasta często przyjeżdżają słuchać trel słowików, — wylapali słowiki: pewien robotnik z Bugaja i emeryt, urzędnik pocztowy z Piotrkowa. Barba-

rzyńcy dla ułatwienia polowu ustawiali w krzakach klatki z samieciami, a wokół nich zastawiali siła. Następnie złapanie ptaki oślepiali, aby je zmusić do śpiewania. Podobno o-baj mają w domu po kilkadziesiąt oślepionych słowików, które sprzedają.

Ojciec i brat zabili łopatami

znęcającego się nad 10-letnią dziewczynką

PŁOCK 19.6. — We wsi Perki na tle porachunków osobistych po-bili się Jan Wiśniewski i Jędrzejak. Wiśniewski nożem Jędrzejakowi pokrajał całą twarz; gdy Jędrzejak padł na ziemię zły krwią, Wiśniewski porzucił go, a-żeby pójść porachować z drugim przeciwnikiem, z rodziną Majewskich w Węgrzynowie. Gdy przy-był do Węgrzynowa, było już póź-

no i Majewscy spali. Wiśniewski wszedł po cichu do ich mieszka-nia, ściągnął z łóżka 10-letnią cór-czkę Majewskich Anielę i zadał jej 7 ran nożem. Krzyk córki zbu-dził Majewskiego, który chwycił siekierę i rzucił się na napastnika. Zaczęła się krwawa walka. Na pomoc Majewskiemu przyszedł syn Jan z łopatą. W bóje bestjańskiej napastnik padł wkrótce trupem,

Obrabowane schronisko turystyczne w Beskidach

Najwyższym szczytem w grzbie cie granicznym między woj. krakowskim, a woj. śląskim, który ciągnie się od Bielska do Istebnej i Zwardonia, jest Skrzyczne (1.250 m.), szczyt wyższy o prze-szło 30 m. od niedalekiej Bara-niej Góry (1.214). Pod szczytem tym posiada niemieckie towarzy-stwo turystyczne, Beskidenverein w Bielsku schronisko turystyczne.

Ostatnio schronisko to padło ofiarą włamania, przyczem skra-dziono cały inwentarz, szczegól-nie koce, materace i urządzenia kuchenne. Wobec tego zarząd Be-skidenvereinu powiadomił wła-dzę, że schronisko narazie znaj-duje się w stanie nienadającym się do użytku, a o jego nowem w-rządzeniu wydany będzie komu-nikat.

ZWIEDZAJCIE WYSTAWĘ

Budowlano-Mieszkaniową B. G. K. na Kole

Dojazd tramwajami 9 i W.

Otwarta od 9 do 19-jej

Z muzyki

Popisy absolwentów

Odbył się doroczny popis uczni-ów Wyższej Szkoły Muzycznej (Warsz. Tow. Muz.) z udziałem orkiestry, chórów i solistów - in-strumentalistów. Na dobro Szko-ły zapisać należy posiadanie wła-snej zupełnie niezłej orkiestry uczniowskiej (zwłaszcza dobrego kwintetu smyczkowego).

Dyregoowało dwóch młodych ka-pelmistrzów klasy dyrygentów prof. B. Wolfstala: E. Niemiro i B. Ilnicki. Obaj są niewątpliwie b. zdolnymi muzykami, szczegól-nie E. Niemiro reprezentował się ciekawie wykonaniem Serenady Mozarta „Eine kleine Nachtmusik”. Skrzypek Chumek, uczeń Michałowicza, odegrał muzykal-nie i poprawnie technicznie kon-cert skrzypcowy Mozarta (najle-piej wypadła II cz. i kadencja), potem zaś, wraz z Pelcem i Nie-miro, — trio Dworzaka.

Zgranie w zespołach kameral-nych kl. kameralnej prof. L. Bi-mentala zasługuje na specjalne podkreślenie zarówno w wymie-nionem trio, jak i w Sonacie Francka na skrzypce (Neuma-nówna) i fortepian (Ryndówna), lub sonacie Kreutzerowskiej Bee-thovena (doskonała pianistka p. Denówna).

Chór Szkoły Organowej pod dyrekcją prof. T. Czerniawskiego o dobrze skoordynowanych gło-sach wykonał dwa utwory Vito-ria i Palestriny oraz „Angeli et Archangeli” Maklakiewicza, po-czem utalentowany pianista Zb.

Grzybowski odegrał z dużą kul-turą i poczuciem barw sprawnie, technicznie szereg utworów Cho-pina.

Pozatem usłyszeliśmy nastrojo-wy śpiew T. Nollier - Mazurkie-wiczowej (dobrze postawiony alt, emisja dobra i jednostajna), ucz. kl. prof. P. Sliwskiej, który wy-konała b. muzykalnie pieśń Brahms'a i arję Masseneta.

W sali Konserwatorium odbył się drugi popis absolwentów Pań-stwowego Konserwatorium Mu-zycznego częściowo z udziałem sił, które brały już udział w I-ym popisie. Przedwzrostkiem więc wybitnie utalentowany skrzypek St. Jarzębski wykonaniem b. trud-nego programu (Kreisler, Beetho-ven, Wieniawski, Szymanowski), potwierdził doskonałą opinię o swych świetnych kwalifikacjach młodego wirtuozu. Poza nim na u-wagę zasługuje gra p. B. Finkiel-sztejnówny (kl. fortep. prof. Drze-wieckiego), inteligentnej piani-stki o dobrej technice, siły i so-lidnych podstawach. D. Taflowi-czowa, uczennica prof. Turczyń-skiego, zaprezentowała się jako u-zdolniona pianistka o dobrej pal-cowej technice. E. Kotkowska (ucz. prof. Lefeldy) pianistka, gra twardo, ciężko i bez polotu, stąd akademicko i bezbarwnie. Organista W. Widomski (ucz. prof. Rutkowskiego), zaprezentował się poważnie w utworach Buxtehade'go i Viernego.

Michał Kondracki.

Zdejmowanie czarów

po zdjęciach filmowych w Afryce

Jedno z angielskich towarzystw filmowych nakręcało przed kilku tygodniami film z życia murzy-nów w Afryce południowej. Główna akcja rozgrywała się wśród wzgórz Matoppa w pobliżu Nai-robi. Osnową filmą był bunt szcze-pu murzyńskiego przeciwko swe-mu władcy, zakończony ścięciem 20 przywódców plemion. Aktorzy, kreujący rolę skazanych, zostali związani i złożyli swe głowy na szafocie. Scenę dokonano przy pomocy zwykłych tricków filmo-nych.

Jakież było zdziwienie reżysera, gdy nadany przez niego znak ścięci murzyni nie podnieśli się. Na pytanie tłumacza oświadczyli oni, że zostali pohańbieni, nazwa-no ich bowiem wrogami króla i wobec tego nie są godni podnieść swej głowy tak długo, dopóki „wielki czarodziej” nie zdejmie z nich hańby. Wielki czarodziej, pe-wien stary murzyn z okolicznej wioski zgodził się spełnić tę czyn-ność za wypłatę 3 funt. szterli.

Jeden z 15-tu najbogatszych zmarł w Nowym Jorku

W tych dniach zmarł w Nowym Jorku w wieku 94 lat przemysło-wiec Andrus, który należał do grona 15 najbogatszych ludzi w St. Zjedn. Andrus, który wyszedł ze środowiska bardzo biednego, odznaczał się zawsze niezwykłą oszczędnością. Do biura Andrus nie udawał się nigdy inaczej, jak tylko tramwajem. Śniadanie swe spożywał w jednej z najtańszych restauracji, płacąc za nie 25 cent.

Buty sobie czyścił zawsze sam. Tembardziej więc zadziwić musiał grono jego spadkobierców fakt przeznaczenia przez oszczęd-nego milionera 800.000 dolarów na budowę wspaniałego grobowca. Takiej sumy Andrus przez ca-łe swe życie nie zużył na własne potrzeby. Zmarły milioner zapi-sał poza tem 45 proc. swego ma-jątku organizacji o charakterze humanitarnym.

Srebrny jubileusz studenta

Prasa angielska na obszarze całego Imperjum jest w nastroju wybitnie jubileuszowym. Po wy-czerpaniu tematów, związanych z dwudziestopięcioletniem wstąpie-nia na tron króla Jerzego, zamie-szcza obecnie doniesienia o róż-nego rodzaju oryginalnych niekiedy srebrnych jubileuszach. Między innymi w ostatnim czasie donie-

siono o pewnym studencie hindu-skim, który urodził się w tym samym roku i dniu, co król Jerzy V, t. j. 3 czerwca 1865 r. i od 1910 r. jest studentem Uniwersytetu w Katihiawar. Zapytany przez jed-nego z miejscowych dziennikarzy, dlaczego tak późno rozpoczął stu-dja, student liczący obecnie 70 lat, oświadczył, że na naukę nie może być nigdy zapóźno.

Szoferzy pod kontrolą filmu

Kłamstwo nie pomoże

Wobec coraz częstszych wypad-ków spowodowanych lekkomyślną jazdą szoferów, władze bezpie-czeństwa w Anglii wpadły na o-ryginalny pomysł. W poszczególnych dniach, których data trzyma-

na jest w ścisłej tajemnicy, ruch na danym odcinku jest filmowa-ny. Zastosowanie tej metody po-siada ważne znaczenie w procesach, wytaczanych niesumieśnionym szoferom, jak to wykazuje przy-kład zacierpnięty z ostatniej kro-niki sądowej w mieście Chester-field. W pewnym dniu przed są-dem miejscowym odbywała się roz-prawa 10 szoferów, oskarżonych o spowodowanie nieszczęśliwych wypadków. Pierwszy z szoferów sta-wiony przed sędzią usiłował, jak zwykle wykręcić się. Na dany znak przez sędzię, okna sali są-dowej zasłonięto i na ekran usta-wiony za stołem sędziowskim, padł snop światła z filmu, ilustru-jącego dokładnie przebieg wypad-ków. Przestępca, widząc szczegó-łowo odtworzony przebieg wypad-ków, nie mógł już wyprzeć się swej winy. Reszta szoferów nie próbowała kłamać, lecz przedsta-wiała wypadek tak, jak istotnie miał miejsce. Oczywiście szoferzy nie wiedzieli, że film zawierał sceny tylko z jednego dnia.

Obecnie szoferzy angielscy wie-dząc, że istnieje za nimi precyzyj-a i czuła kontrola aparatu filmowe-go, jeżdżą znacznie ostrożniej, chociaż równie szybko, jak po-przednio.

Wybicie szyb w „Wiad. Lit.”

przedmiotem rozprawy sądowej

W wydziale karno - administracyj-nym Sądu Okręgowego toczył się wczoraj proces ośmiu studentów, o-skarżonych o demonstrację i zakło-cenie spokoju publicznego. Młodzieź akademicka zwołała wiec w gna-chu stowarzyszenia techników. Tematem zebrania miał być uchwalony przez B. B. projekt Konstytucji. W ostat-niej chwili policja nie dopuściła do wiecu tak, że młodzież zaczęła się rozchodzić grupkami.

Jedna grupa udała się na ul. Jasną wznosząc po drodze okrzyki przeci-wko projektowi Konstytucji. Druga grupa skierowała się w stronę pl. marsz. Piłsudskiego. W stronę witra-ny „Wiadomości Literackich” posy-pały się kamienie. Duża szyba wy-stawowa redakcji została rozbita.

Policja zatrzymała ośmiu akademi-ków pod zarzutem wybicia szyb i wznoszenia okrzyków przeciwko pro-jektowi Konstytucji. W drodze ad-

ministracyjnej Starostwo Grodzkie ukarało studentów trzytygodniowym bezwzględny arsztem. Skazani za-pielowali.

Na przewód sądowy nie zjawił się jeden ze świadków oskarżenia, wy-dawca „Wiadomości Literackich” p. Borman. Nadesłał on list z zawiado-mieniem, że na przeciąg sześciu tygo-dni opuścił kraj, udając się zagranicę. Obrońcy oskarżonych zgłosili wniosek o delegowanie policjanta do p. Bormana w celu ustalenia, czy świadek istotnie wyjechał. Sąd przy-chylił się do tego i policjant odna-lazł p. Bormana, który w towarzy-stwie funkcjonariusza policyjnego zjawił się na rozprawie.

Po wysłuchaniu obrońców oskarżo-nych adwokatów Jana Optata Sokołowskiego, Dorczyńskiego, Pawskie-go, sąd skazał czterech studentów na grzywnę po 200 zł. z zamianą na a-rszet, pozostałych zaś po 100 zł.

Pod zarzutem należenia do K.P.P. stanęła córka sędziego

Przed Sądem Okręgowym stanęła wczoraj 19-letnia Halina K. córka sędziego, oskarżona o przynależność do partii komuni-stycznej i wypisywanie hasel wy-wrotowych.

Halina K. zatrzymana została w towarzystwie młodego chłopaka Jerzego Wajtrauba na gorącym uczynku wypisywania na transformatorze tramwajowym komunistycznego hasła. Do uję-cia dziewczyny przyczynił się je-den z przechodniów, który zauwa-żył, że w korytarzu domu na pl. Wilsona 1 jakaś młoda niewiasta pisze coś ołówkiem na ścianie. Zainteresował się tem i kiedy dziewczyna razem ze swoim towa-rzyszem wyszła z korytarza pod-szedł do ściany i przeczytał: „Niech żyje 7 listopada! Walczmy w obronie rewolucji hiszpań-skiej!”

Przechodzień udał się za tajemniczą parą i o swoich spostrze-żeniach zawiadomił napotkanego

policjanta. W tym czasie panien-ka przystanęła na ulicy obok transformatora i znowu coś pisa-ła. W tym momencie policjant za-trzymał parę.

Podczas rewizji osobistej znale-ziono w torebce dziewczyny bloczki mopru na składki dla więź-niów politycznych oraz kilkanaś-cie pojedynczych odczów komuni-stycznych i anarchistycznych.

W stosunku do towarzysza pa-nienki śledztwo zostało umorzono z braku dowodów. Halina K. stanęła zaś przed Sądem, przed którym nie przyznała się do udziału w partii komunistycznej. Zadeklarowała się jako gorącą zwolenniczką socjalizmu. Pracując w redakcji „Robotnika” zna-la kilka nadesłanych do pisma anonimowo druków komunistycz-nych i miała je właśnie przy so-bie w torebce.

Sąd Okręgowy skazał Halinę K. na dwa lata więzienia z zawie-szeniem kary na lat pięć.

CZY NAD MORZE, CZY TEŻ W GÓRY

CHCESZ SIĘ UDĄĆ NA LETNISKO,

NIE PRZERAŻA CIĘ ODLEGŁOŚĆ

S A M O L O T E M — WSZĘDZIE BLISKO!

Najpewniejsza wygrana na loterii życia

to polisa
Towarzystwa Ubezpieczeń **Życie**
«VITA I KRAKOWSKA» S.A.
WARSZAWA — UL. JASNA 6

Pielgrzymka chorych z Warszawy na Jasną Górę

Dnia 15 czerwca wyruszyła czwarta doroczna pielgrzymka chorych do Częstochowy, zorganizowana przez Radę Naczelną Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo. Specjalny pociąg zestawiony z wagonów pociągów 3 kl. oraz jednego nowego, b. praktycznego wagonu sanitarnego zabrał 400 osób, a w tej liczbie 18 ciężko chorych na noszach, 40 chorych na fotelach, 115 niewidomych i schorzących. Opiekę sanitarną sprawowały siostry miłosierdzia i fachowe pielęgniarki świeckie pod nadzorem 4 sił lekarskich. Towarzyszyło tej pielgrzymce trzech kapłanów, krzepiąc duchowo cierpiących.

Dnia 16 czerwca wyruszył wczesnym rankiem rezerwowy ten pociąg budząc głębokie wzruszenie wśród licznych pielgrzymów, którzy szpalerem stanęli na drodze do kaplicy Matki Boskiej, gdzie ks. biskup Kubina odprawił Mszę św. i wygłosił pełne głębokich myśli kazanie dla chorych. Wszyscy chorzy przyjęli Komunię św. Po skończonym nabożeństwie przeniesiono chorych do sali rycerskiej, gdzie spożyli śniadanie, otrzymali lekarstwa i opatrunki.

Teraz nastąpiła piękna czeremo-

CZERWIEC	SLONCE
	wschód zachód
3—15	19—59
KSIĘZYC	
	wschód zachód
21—21	7—29
Di. dnia	Przyb.
16—44	9—0

Dzisiaj Boże Ciało
Jutro św. Alojzego

Skłonność do burz

W zachodniej części kraju w godzinach porannych dnia wczorajszego było pochmurno i miejscami padał drobny deszcz, we wschodniej trwała jeszcze pogoda słoneczna o zachmu rzeniu umiarkowanym, lub niewielkim. Temperatura o godz. 7-jej wahała się od 12 do 18 stopni. Opady w ciągu doby ubiegłej ogarnęły Wielkopolskę, Śląsk, część Małopolski, wschodnią, Wielką, Połesia oraz Wileńską, lecz były one naogół niewielkie i nie przekraczały paru mm. Poza-tem opadów nie notowano.

Przewidywany przebieg pogody do południa dzisiejszego: pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami i skłonnością do burz, głównie w dzielnicach północnych, z większymi rozpozgodzeniami w południowej części kraju. Lekki spadek temperatury. Umiarkowane, chwilami porywiste wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

W teatrach i kinach

Repertuar na dzień dzisiejszy przedstawia się następująco:
Teatr Wielki: „Hr. Luxemburg” Lehara.
Teatr Narodowy wieczorem „Walczyki” Lady Windermere. Teatr Mały „Obrona Keyserowej”. Teatr Polski „Wyzwolenie”. Teatr Letni „Ty, to ja”. T. Kameralny: „Sprawiedliwość”. Teatr Aktora: „Chory z urojenia” z Jaraczem. T. Nowy: „Szesnaście lat”.

A teraz, na co warto pójść do kina? Światowid (Marszałkowska 111) — „Nie chce wiedzieć kim jesteś” Stylowy (Marszałkowska 112) — „Mała mateczka”. Atlantic (Chmielna 33) „Pościg za cieniem”. Apollo (Marszałkowska 106) — „Bengali”. Capital (Marszałkowska 125) — „Urwis z Wiednia”. Europa (Nowy Świat 63) „Rumba”. Rialto (Jasna 3) „Mezyczyznin w niebezpiecznym wieku”. Filharmonia (Jasna 5) „Powrót Frankenstein”.
Casino (Nowy Świat 40) „Niedokończona symfonia”.

Wyniki gonitw z dnia 18 b. m.

Gon. 1. Dyst. 2400 mtr. Nagr. 1000 zł. ploty: 1) Jeannette III. jeź. Równiech, 2) Ziota Pantera (27.50). Wygr. w 2 m. 49 sek. dowolnie. Tot. 5 złotych.
Gon. 2. Dyst. 2100 m. Nagr. 2.400 zł.: 1) Kivi, jeź. Pulc, 2) Il garb (13). 3) Dyktor (10.50). Wygr. w 2 m. 14 i pół sek. pewnie b. 2 dług. Tot. 16.50.
Gon. 3. Dyst. 1800 m. Nagr. 1.300 zł.: 1) Fuszor, jeź. Giliacz, 2) Aurora III (32.50), 3) Granica (63), 4) Talar (29), 5) Gopiana (77). Wygr. w 1 m. 55 sek. bardzo łatwo o 7 dług. Tot. 7, fr. 6 i 9.
Gon. 4. Dyst. 2400 m. Nagr. 3.000 zł.: 1) Grand Seigneur, jeź. Jagodziński, 2) Hamilcar (15.50), 3) Dniepr (42.50), 4) Lorian (15.50),

5) Jarosław (79). Wygr. w 2 m. 33 s. łatwo o 2 i pół dług. Tot. 14.50, fr. 8.50 i 8.
Gon. 5. Dyst. 2100 m. Nagr. 2.200 zł.: 1) Ney, jeź. Jagodziński, 2) Proca (40), 3) Ilias (20), 4) Czorsztyn (30.50), 5) Saturn (90), 6) La Scala (66). Wycof. Prus, Sarmata. Wygr. w 2 m. 16 sek. w walce o trzy czwarte dług. Tot. 10.50, fr. 7 i 12.

Gon. 6. Dyst. 2100 m. Nagr. 3.000 zł.: 1) Pirandello, jeź. Stasiak, 2) Ławnyk (11), 3) Iwar (23.50), 4) Rywał (41.50), 5) Nervi (55.50). Wycof. Latona, Wygr. w 2 m. 17 sek. po walce o 2 dług. Tot. 17, fr. 7.50 i 6.50.
Gon. 7. Dyst. 2100 m. Nagr. 1.400 zł.: 1) Niemen, jeź. Kobitowicz, 2) Numer II (11.50), 3) Loda (15), 4) Elka (40), 5) Orfeusz (67), 6) Pa-

nia wkładania rąk na chorych przez kapłanów i błogosławienie każdego z osobna Najśw. Sakramentem, według zwyczaju przyjętego w Lourdes.
Całość pielgrzymki wypadła ku ogólnemu zadowoleniu tak chorych, jak i towarzyszących im w drugiej połowie pociągu 200 uczestników zdrowych.

Wokół stolika w kawiarni zgrupowała się cała załoga pilotów akademickiego raidu, do krajów bałtyckich. Pym wśród nich dzierży najstarszy z nich, szef ekipy, inż. pilot J. Rzewnicki, pozostali trzej, to akademicy, p. Szarek z Aeroklubu Lwowskiego, p. Onosko (Aerokl. Warsz.) i p. St. Piątkowski, instruktor w Bezmiechowej.

Po chwili rozwija się już barwa wstępna opowieści, anegdota spływa się, jak z rękawa. — Przygody? — Złych nie było wcale. Trochę trudności atmosferycznych i terenowych, które zwłaszcza dawały się odczuć pociągowi szybówowemu, jako cięższemu i mniej ruchliwemu. Pociąg ten nie mógł sobie brykać tak swobodnie nad chmurą i spowrotem, jak awionetki RWD-5.

W ULEWNYM DESZCZU.
— Ja rozpocząłem cykl przygód — wyjaśnia szybówowy pilot Piątkowski. — Już na pierwszym odcinku do Wilna lecieliśmy w ulewny deszcz, wpadając z jednej burzy w drugą. W pewnym momencie wyniosło mi szybowiec tak wysoko, że straciłem z oczu swego holowca, trzeba się było odciąć i zamiast wylądować z wszystkimi w Wilnie, lądowałem na polu koło klasztoru w Starych Trokach. Byłem pierwszy raz na Wileńszczyźnie, coś dziwnego, że z kurtuazji wylądowałem w samym jej sercu. — Pomimo deszczu ludność okoliczna wyległa tłumnie oglądać z bliska szybów. Wiele opustoszała doszczętnie. Nazajutrz rano inż. Rzewnicki musiał wrócić po mnie i odbył się szalenie trudny start z pola.

— Już to burze, chmury i deszcze, lub mgły towarzyszyły nam długo — dodaje p. Szarek. — Nasze RWD-5 zniknęły nam wciąż z oczu. Od Rygi do Perna (połowa drogi do Tallina) lecieliśmy nad nieprzerwanym pasmem błot i jezior w niskiej gęstej mgłę. Wystarczy jednak wylecieć nad morze, a mgła kończy się nagle, jakby kto nożem uciął.

NAD TALLINEM.
— W ten sposób nasz pociąg szybówowy nadleciał nad Tallin

proziaki
KOWALSKINA
BOLACH GŁOWY

Pięciolatka inwestycyjna w dzielnicy mokołowskiej

Kolo przyjaciół dzielnicy Mokołowskiej opracowało 5-letni program inwestycji, których wykonanie jest niezbędne dla względnego uporządkowania tej dzielnicy, liczącej około 50.000 mieszkańców, bezpośrednio przylegającej do śródmieścia i liczącej kilkanaście nowych osiedli mieszkaniowych.

Na pierwszy plan wysuwają się zagadnienia komunikacyjne, kanalizacyjne, opieki społecznej etc. Program ten, przed przedstawieniem władzom, będzie szczegółowo omówiony i zaaprobowany na walnym zgromadzeniu członków Koła, które odbędzie się 28 b. m. o godz. 17 w lokalu spółdzielni urzędniczej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przy ul. Fałata.

nie widząc miasta i dopiero, będąc nad morzem, ujrzeliśmy je. Odczepiliśmy się do lądowania. Rzewnicki wylądował pierwszy, ja szybowałem trochę dłużej. Widać lotnisko, a po środku stoi RWD-8, pewny byłem, że to mój holowca. Okazało się, że trafiłem na lotnisko wojskowe i była to jedna maszyna estońska, zrobiona według licencji polskiej.

Lot nad morzem, zdaniem lotników, należy do najprzyjemniejszych, dzięki przejrzystości powietrza i braku ruchów pionowych powietrza, dzięki czemu nie szarpie maszyny. Warunki te zmieniają się na wybrzeżu fińskim, wobec ogromnej ilości drobnych przybrzeżnych wysepek. Lądowanie w Helsinkach odbywało się właśnie na takiej podłużnej wysepce Santahamina. Nieduże lotnisko, piaszczyste, częściowo porośnięte trawą, otoczone wysokim zwartym lasem. Stoi tam strzelnica i radjostacja.

Warunki, zwłaszcza dla startu pociągu dość trudne. Białe noce umożliwiały loty pokazowe o północy, co wyglądało niezwykle efektownie.

Potrzeba jest matką wynalazków — inż. Rzewnicki, nie będąc pe-

wny, że zdoła wznieść się w porę ponad czubki drzew, chcąc zabezpieczyć sobie możliwość błyskawicznego odczepienia szybówca, przytwierdził sznurki do linki regulującej spust i startując trzymał koniec sznurka w zębach, co pozwalało mu momentalnie odczepić szybówiec, nie zdejmując rąk ze steru i gazu. Obeszło się jednak bez tej konieczności, dzięki wyrobieniu obu pilotów i opanowaniu techniki zespołowego startu.

RYZYKOWNE LĄDOWANIE W HELSINKACH.

Przed lądowaniem w Helsinkach, p. Piątkowski mimowoli powtórzył swój eksperyment wileński. Po odczepieniu się od samolotu znoszony był wiatrem nad morze. Z trudem wydostał się nad ziemię i wylądował w Małmo 8 km. od Helsinek, poczem szybówiec przywieziono drogą lądową przez zwodzony most na lotnisko wysepki. Zbudowano tam ostatnio duże nowe lotnisko, ostatnie słowo techniki. Jak szprychy olbrzymiego koła rozchodzą się promienie szerokie pasy betonowe, rozdzielone chodnikami dla startów i lądowań. Oficjalne otwarcie tego lotniska nastąpi w sierpniu. Przewodów dymowych.

Falszywi kominiarze grasują w Warszawie

Korporacja kominiarzy w Warszawie wydała ostrzeżenie do wszystkich właścicieli i lokatorów nieruchomości warszawskich w sprawie osób podszywających się pod kominiarzy. Na terenie stolicy zdarzyły się wypadki występowania w ubiorze kominiarzy osobników nie mających z tym zawodem nic wspólnego.

Jak się okazuje strój kominiarzy wyszukiwany był dla kradzieży i włamań przez zawodowych kryminalistów. W związku z tem cech kominiarzy wzywa do legitymowania robotników zgłaszających się do czyszczenia kominów i przewodów dymowych.

Z miasta

poniżej pierwszego roku — 41. W tygodniu sprawozdawczym zameldowano 557 wypadków chorób ostrożeńskich, przyczem wzrosła silnie zapadalność na odrę (435), 12 osób zmarło na skutek chorób ostrożeńskich.

POBÓR
W sobotę, 22 b. m., w kolejnym poborze w Warszawie mężczyzn ur. w r. 1914, winni stawić się przy ul. Stalowej 73: w komisji poborowej Nr. 1, poborowi zamieszkali w 1 i 2 dzielnicach 26 komisariatu P. P., w komisji poborowej Nr. 2, zam. w 7 i 8 dzielnicach 6 kom. P. P., w komisji Nr. 3, zam. w 14 i 15 dzielnicach 5 komisariatu P. P., wreszcie w komisji Nr. 4, zam. w 4 i 5 dzielnicach 19 i 22 kom. P. P.

LIKWIDACJA ZAKŁ. ŚW. ELŻBIETY
Z dniem 1 sierpnia r. b. ulegnie likwidacji miejski zakład położniczy im. św. Elżbiety na Pradze.

URODZENIA I ZGONY
W tygodniu od 2 do 8 b. m. zarejestrowano w Warszawie 378 urodzeń (bez nieżywo urodzonych), zgonów 299 (bez nieżywo urodzonych), w tem

trie (202.50). Wycof. Madame II, Monaco, Reytan, Handicap, Gawęda. Wygr. w 2 m. 18 i pół sek. łatwo o 3 dług. Tot. 26, fr. 9.50 i 6.50.
Gon. 8. Dyst. 2100 m. Nagr. 2.000 zł.: 1) Prus, jeź. Guljasz, 2) Garlacz (30), 3) Sarmata (24), 4) Levi-co (17.50). Wycof. Hidalgo i Melchior. Wygr. w 2 m. 19 i pół sek. w walce o trzy czwarte dług. Tot. 10, fr. 6.50 i 9.50.

Szkoły, muzea, domy

Program robót budowlanych miejskich

W najbliższym czasie rozpoczęta będzie dalsza budowa gmachu Muzeum Narodowego w Al. 3 Maja. Tegoroczny program robót przewiduje wykonanie całości budowni (środkowej pozostałej jeszcze części) w stanie surowym. Wykończenie gmachu nastąpi w przyszłym roku. Poza-tem rozpoczęta będzie niebawem budowa

gmachu dla straży ogniowej przy zbiegu Polnej i Unji Lubelskiej. Będzie to gmach o 6 kondygnacjach. W r. b. dom ten wybudowany będzie w stanie surowym, a ostateczne jego wykończenie nastąpi w przyszłym roku. Na pierwszym piętrze mieścić się będą biura zarządu straży, a na pozostałych mieszkania. W suterynach przewidywany jest schron.

Wkrótce rozpoczęta też będzie rozbiora oficyny od ul. Daniłowiczowskiej, poczem rozpoczęta będzie budowa 4-piętrowego pawilonu objęta ogólnym programem przebudowy ratusza. Pawilon doprowadzony będzie w r. b. pod dach; przeznaczony on jest na biura Zarządu Miejskiego.

Niezależnie od tego na ukończeniu jest budowa 8 gmachów szkolnych

RADIO WARSZAWA

Czwartek, dnia 20 czerwca

8.30 „Kiedy ranne...” 8.33 Pobudka. 8.36 Gimnastyka. 8.50 Muz. (pl.). W przerwie o godz. 9.15: Dzień por. 9.30 Pogad. sport. - turyst. 9.55 Program na dz. bież. 10.00 Muz. (pl.). 10.30 „W puszczy rudnickiej” — wygł. T. Bujnicki (z Wilna). 10.45 „Boże Ciało w Łowiczu”. Transmisja Naboż. oraz Reportaż. 12.15 Por. muzyczny. Wygł.: Ork. Symf. P. R. pod dyr. St. Nawrota i Franciszka Platówna (Śpiew — z Krakowa). W przerwie o godz. 13.00 — 13.20: Fram. słuchawiskowy z „Akropolis” St. Wyspiańskiego (ze Lwowa). 14.00 Muz. salona (pl.). 14.58 Wiadom. meteorol. 15.00 „Igranie z ogniem” — pogad. roln. 15.10 Muz. (pl.). 15.22 „Praca i zabawa w życiu dziecka wiejskiego”. 15.35 M. Rimski — Korsakow „Antar” — poemat symf. (pl.). 16.00 „O Biskupie, który pisywał bajki” — pogad. dla dzieci. 16.15 Recital fortepianowy M. Dąbrowskiego. 16.50 „Czarny lud” (obrazek warszawski) M. Kuncewiczowej (rec. proz.). 17.00 „Muzyka dla letnisk i uzdrowisk” (ze Lwowa). 18.00 „Książka i wiedza” O książce Niezabitowskiego „Polskie Ssaki”. 18.10 „Ciszy, ach ciszy...” Zawistowskiej (aud. poet.). 18.15 „Cała Polska śpiewa” — Wnień pieśni śląskich. 18.30 Muz. (pl.). 18.40 „Życie kult. i art. stolicy”. 18.45 Utwory polskie w wykł. I. Dubickiego (skrz.) i Al. Michałowskiego (fort.). pl. 19.05 Progr. na dz. nast. 19.15 Konc. rekł. 19.30 Arje i pieśni w wykł. Józefa Schmidta (tenor). 19.50 Pogad. aktualna. 20.00 Koncert symfoniczny w wykł. Ork. P. R. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Obrazy z życia dawnej i współczesnej Polski”. 21.00 Trzeci litania Ostrobramska z muzyką St. Moniuszki w wykł. I. Warsz. Miejskiego Koła Spiewaczego, oraz Ork. P. R. 21.30 Spichowisko W. Hulewicz „Pogrzeb Kiejstut”. 22.00 Wiad. sport. 22.20 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górkynskiego. W przerwie: o godz. 23.00 — 23.05 Wiadom. meteor. dla kum. lotn.

Piątek, dnia 21 czerwca.

6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Pobudka. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muz. (pl.). W przerwie o godz. 7.20 — Dziennik por. oraz Pogad. sport. - turyst. 8.05 Aud. dla poborowych. 8.20 Progr. na dz. bież. 8.25 Wskazówki prakt. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Dzień. pol. 12.15 „Konc. dla letnisk i uzdrowisk”. W przerwie o g. 13.00 — 13.05 — Chwilka dla kobiet. 13.30 Z rynku pracy. 15.15 Przegl. giełd. 15.25 Wiadom. o eksporcie. 15.30 R. Schumann: Kwintet Es-dur op. 44. (pl.). 16.00 „Odżywianie w lecie” — odczyt. 16.15 Konc. w wykł. Ork. T. Seredyńskiego (ze Lwowa). 16.35 Pogawędka dla chorych w oprac. ks. Rękaśa (ze Lwowa). 16.50 „Lajdak” — opowiadanie St. Piolun-Noyzewskiego (rec. proz.). 17.00 a) A. Honneger (1892): Sonata na dwa skrzypce. b) Milhaud (1892): Sonata na dwa skrzypce i fortepian. 17.30 I. G. Verdi: Fantazja z op. „Aida”. 2. R. Schumann: Cz. II Largo i Allegro animato z Symfonii Nr. 1. 18.00 „Letnisko podmiejskie” — Reportaż. 18.15 „Cała Polska śpiewa”. 18.30 Skrzynka ogólna. 18.40 Chwilka społeczna. 18.45 Muzyka salona. 19.05 Program na dzień następny. 19.15 Konc. reklam. 19.30 Utwory na wiolonczelę w wykł. Z. Adamskiej. 19.50 „Rozmowa z Lechoniem” — szkic liter. 20.00 Skrzynka roln. 20.10 Z twórczości Lucjana Marczewskiego. Wykonawcy: J. Popławski (tenor), M. Jonasówna (fort.). L. Urstein (akomp.). 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Obrazy z życia dawnej i współczesnej Polski”. 21.00 Koncert symf. w wykł. Ork. P. R. pod dyr. G. Fitebergę. 1. Boieldieu: Uwertura do op. „Biała Dama”. 2. A. Borodin: Uwertura do op. „Kniaź Igor”. 3. Elgar: Warjacje symfoniczne. 4. M. Ryzniczek: Uwertura do op. „Donna Diana”. 5. R. Wagner: Polonia: Uwertura. 22.00 Wiadom. sport. 22.10 — „W krainie pięknych głosów” (płyty). W przerwie wiadom. meteor. lotn. o godz. 23.00.

CAFE „SIM” Królewska 11 tel. 295-29

godz. 17.30 Orkiestra w Ogrodzie, g. 20.30 Tow. Pom. Dzieciom z Kresów z udziałem W. Elektorowicza

Wypadki i kradzieże

Marja Nałeczowa, przy córce (Świętojańska 14), dostała się pod wóz ciężarowy, na ul. Nowomiejskiej, róg Podwala. Lekarz Pogotowia stwierdził potłuczenie lewej stopy i nadwężenie prawego barku. Po opatrunku, starszyść przewieziono do domu.

Wypadek samochodowy. Na rogu ul. Długiej i Bielańskiej, samochód przejechał 45-letnią Dynę Jamajkową przy mężu (Gesia 31a), która doznała potłuczenia lewego podudzia. Po opatrunku przez Pogotowie, J. przewieziono do domu.

Bójka sąsiedzka. Weronika Nowakowa, żona robotnika (Chmielna 85), ubliżyła słownie sąsiadce, Marji Lichmanowej, posiadającą ją rzekomo o umiżgi do męża swego, Piotra. Wkrótce potem, małż. Nowakowie, wciągnęli Lichmanową do swego mieszkania, gdzie Nowak pobił sąsiadkę dźwigając ją za ramię, Antoni, bijąc Nowakowskiego wałkiem od ciasta, poczem wraz z żoną wydosłali się na korytarz. Tam Nowak zaczął bombardować przeciwnika fajerkami. Zajście zlikwidowali sąsiedzi, zawiadamiając policję 6-go komis.

Staruszka pod wozem. 72-letnia

Pełna tabela loterii

1-szy dzień ciągnięcia I-ej klasy

I i II ciągnięcie Główne wygrane

10.000 zł. 122930
5.000 zł. 44781
3.000 zł. 87834
Po 1.000 zł. 63711 82540 84880 84440
Po 500 zł. 63180 167458 182876
Po 400 zł. 18155 55597 79922 184758
Po 200 zł. 12605 27438 51087 54052
95217 128616 149047 158089
Po 150 zł. 11745 12850 19069
27332 26833 28393 32988 38895
53811 57746 71219 86139 86731
86731 88945 94154 102284 109147
116944 132099 135676 138982 140721
147146 157934 158383 162294

Wygrane po 50 zł.

92 242 428 2255 356 640 862 2026
252 798 3291 549 824 4404 680 830
9498 964 1051 52 328 11151 55 784
974 95 12123 369 465 638 88 13209
53 604 720 303 14280 498 793 921 47
15353 702 16286 318 589 983 17108
18023 52 106 329 733 19094 923 37
20761 80 21048 92 451 901 22107 571
931 23607 705 77 24125 612 729 829
947 95 25010 129 72 627 711 965
26031 71 96 127 64 244 48 300 87
27088 290 316 61 567 881 23074 275
343 58 441 444 720 29171 455 529
650 772 908

30267 396 918 31098 486 594
32501 90 38056 322 438 559 779 847
962 97 34078 85 196 583 678 793
35020 206 311 471 98 676 94 747 50
855 63 988 33218 54 375 509 89 833
985 37008 377 588 742 58 847 925
34 73 65 38063 73 121 581 611
39286 567 73 91 660 703 40142 580
878 41168 379 447 74 760 42325 755
917 43009 12 28 57 260 65 643 72
720 44340 92 647 60 940 45210 403
647 75 80 46080 207 563 823 46
47029 437 820 48089 97 304 95 517
868 49001 143 528 636 732 810
50055 670 721 69 839 89 501 31287
440 646 884 963 52107 307 514 84 667
970 53072 179 275 513 54098 311 438
951 37 81 55052 383 560 78 56287 355
757 820 76 57140 59 292 671 833 70
98 984 58089 108 366 428 667 84 763
839 901 94 59024 80 286 443 92 506
12 811 941

60093 358 546 686 847 61103 231
515 746 805 50 74 62002 72 185 390
658 759 63117 18 32 31 468 832 96
44268 70 323 436 70 578 91 685 718
41 63 92 898 930 65062 67 550 807 1
922 96 66051 64 176 366 430 594 627
931 67084 222 359 402 52 750 68182
210 27 680 737 853 87 978 69061 236
323 538 620

70024 78 250 53 97 587 697 795 904
69 74066 288 99 318 944 72060 82 285
697 701 59 804 46 933 62 73038 128
342 881 529 609 30 722 99 972 81 86
74110 35 361 482 561 780 882 904 28
73049 328 79 526 8 723 818 76957
100 511 39 659 739 55 3 60 976 77751
55 341 95 408 43 71 78031 45 154
381 477 832 772 825 933 99071 214
321 469 711 24 881 907

80067 75 366 943 81418 853 82086
192 244 605 855 997 83112 282 364 84
41 734 84015 271 519 909 54 85252 5703
733 86039 55 69 254 327 86 892 87014
35 147 424 523 664 769 863 959 88006
55 85 383 605 89103 47 768 961
90122 495 748 944 91271 363 475
553 728 92142 65 211 308 979 705
937 93242 43 94133 210 13 976 95412
845 96522 735 958 97049 345 55 440
99 999 98006 304 465 98 562 92 651
791 825 99061 15 550 601 819

100049 655 761 101476 519 53 85
912 76 98 102100 239 465 638 79 103177
292 497 530 668 88 104045 534 614 881
105064 607 841 983 106976 107171 258
525 652 798 807 984 108175 209 569
639 983 109012 225 397 578 83 661
110273 328 560 807 978 111043 84
83 758 112733 9220 113000 104 10 60
473 627 913 54 114076 231 479 115099
235 320 447 565 687 959 116016 184
327 401 804 922 11709 148 275 323 488
579 615 16 52 795 923 48 118210 304
412 688 954 119194 303 660 771 826
120072 94 344 493 738 998 121254
85 666 857 966 122127 68 202 123099

173 310 528 777 804 923 36 71 124064
176 350 529 652 738 830 913 125211
430 48 126027 53 593 936 127455 128075
168 34 94 329 622 905 129707 886
130578 678 779 946 131138 70 276
474 775 830 977 132018 40 218 74 305
37 467 94 943 133113 64 78 326 98 819
944 56 68 134103 214 309 18 719 135577
766 850 95 136002 248 385 515 872 84
137029 80 550 54 138155 392 433 74
709 811 92 909 139001 526 90 916 65
140168 229 42 522 7712 8229 71
141099 329 447 543 91 661 967 142124
315 92 663 785 89 803 67 86 143415
655 752 96 827 62 144099 187 214 673
145178 239 334 53 497 822 992 146081
145 419 592 727 147021 108 704 148090
152136 270 315 598 153076 88 300
619 154083 144 204 311 47 523 608
785 985 155547 652 718 873 156914
157021 45 195 384 439 65 158055 441
65 814 99 159046 654 821 925 54
160905 550 789 97 161281 354 831
38 69 914 29 162027 63 437 51 163194
506 688 926 164042 489 879 165040
91 223 390 407 680 755 846 72 166164
925 764 70 968 167661 715 845
168158 219 312 77 707 824 52 169080
666 170228 99 485 595 629 712 940
171075 219 39 814 172107 252 434
84 765 173499 689 717 174397 682
175080 244 432 777 176482 576 611
901 936 73 177039 127 487 724 979
178060 63 219 72 686 179766
180154 283 98 342 95 97 550 961
181104 68 87 271 647 750 888 834
182059 199 211 183014 15 169 818
865 924 39 184180 860 610 46 90 982

Wygrane po 100 zł.

292 715 815 1020 626 4388 6713
859 10865 11029 318 785 807 929
12560 76 15810 16823 17622 95 18362
876 926 19078 818 20169 21011 158
822 23 578 915 22260 730 970 23413
24628 25485 8 666 915 20442 731
661 27067 318 588 797 906 28040 177
29646 771 31627 32308 863 83367 480
92 521 94 668 737 829 942 34009
274 628 35054 131 650 30474 97 739
27254 417 870 927 28400 565 690
34217 982 41209 371 417 591 975 82
42544 804 43395 361 44549 922 46205
114 210 521 149031 133 431 49 558 706
825 150103 272 370 78 82 432 630 50
441 983 451039 104 62 273 316 842 72
207 500 47455 925 48012 629 49084
119 411 537

50137 51046 406 560 662 857 517
53079 630 71 720 54059 505 93 864 63
80 55071 354 423 532 977 413 53 57362
763 822 58116 57 621 59249 53 60191
622 769 99 61096 678 842 62920 43
63207 458 659 952 91 64114 77 347 634
99 721 65442 883 66195 354 647 893
922 67114 313 44 679 866 79 68245 359
666 861 957 69480 85 597 609 24 70559
606 46 730 852 71342 677 78 887
72076 130 74164 278 306 41 67 745
75059 76 241 585 806 76411 752 91
922 77028 284 354 454 78070 224 413
678 947 56 79565 806 80333 194 261
775 878 938 81247 287 405 82016 50
52 357 765 83403 28 576 830 84279 359
506 901 85560 86567 95 653 807 989
87397 522 72 88046 245 373 750 913
89031 236 666 90040 75 755 986 91074
167 523 92186 383 546 717 834 93095
109 33 204 713 66 927 29 94713 956
95224 47 302 90 430 520 96382 645
97003 256 419 549 93 760 912 68 98635
812 915 99000 298 31 39 689
100541 101634 102895 995 103065
16787 333 72 933 92 104847 105525 35
900 106016 192 269 107328 609 743 30
108107 273 401 823 109400 50 74
110066 125 447 720 28 35 870 111351
62 600 731 91 898 112949 113095 496
604 114092 986 115307 626 923 116330
728 117369 69 88 539 58 767 941 80
118040 131 260 300 633 838 85 119991
120924 121032 230 437 122147 211
319 424 797 929 123212 641 834 124233
83 568 762 922 125269 384 511 717 88
126009 132 475 506 679 127479 678 535
900 63 129019 105 466
130900 286 95 131464 90 537 132131
203 17 309 133072 399 540 699 950
140299 70 162 316 58 867 135198 431
136597 375 448 846 137085 199 474 616
138072 811 97 139123 337 66
140276 477 703 92 834 141168 272
533 862 142194 366 606 69 735 143111
954 144373 497 696 870 145090 228 306
27 424 810 917 146145 684 950 148378

III ciągnięcie

Wygrane po 50 zł.

425 1221 471 2228 728 3988 5870
6041 433 645 711 895 7483 87 9009
10418 73 8A58 11152 13123 225 338
14318 507 916 15157 16697 17060
18963 20574 642 22453 23680 863
24273 25300 447 840 999 26082 621
27014 422 599 781 42 28207 455 512
704 897 25025 275 30207 31844 910
40 32294 434 592 881 33121 786 84148
204 508 733 890 35523 36156 342 58
623 800 37279 377 688 821 950 38384
524 996 40801 63 41067 453 825
42252 402 599 626 43244 605 44314
624 824

46359 47470 613 885 48155 614 75
95 816 49443 619 932 41 50468 51790
52020 266 53398 815 89 54189 724 33
55973 56421 752 57618 888 944 58708
571 987 62116 546 695 717 63559 633
893 59026 383 781 808 60934 46 61216
6253 4793 64073 160 425 71 737 94 902
65273 622 66401 845 67165 211 886
68128 355 798 69824 70034 790 71167
927 83 73295 428 891 911 74264 501 91
729 73799 76193 71104 58 200 571 78017
427 79551 57 603 914 80562 760 977
81031 943 65 82375 435 641 83066 23
701 59 84236 42 85343 835 86248 87649
88126 574 89185 529 605
91539 673 92161 456 98188 201
94442 50299 164 483 839 74 96042
280 811 97019 265 694 861 98354 503
753 887 99019 175 100279 834 101724
79 932 102532 964 103065 97 922
104015 516 105720 106580 747 858
107070 451 512 814 868 108189 96
109043 108 209 11188 565 854
112299 320 792 113846 893 986
114826 826 72 785 917 115036 399
492 116009 464 966 117679 118335
559 8602 969 119399 900
121324 47 739 828 122531 123211
893 753 813 960 124258 504 629
125033 167 810 126215 127088 844
128832 129076 241 341 422 130074 91
839 365 412 131029 40 515 67 739
823 36 133870 134321 59 964
135093 439 530 98 752 136068 639
137274 604 713 808 948 138183 826
139964 646 734
140137 141269 743 66 142082 373
739 143339 483 144010 480 525 145373
419 668 146234 76 327 458 515 1477892
969 148002 864 939 149308 961
150214 7 61 891 151288 803 933
152020 342 788 965 82 153442 572
154191 918 155083 224 319 973 80
157050 145 329 158369 159180
161046 678 162262 162320 808 91
778 164126 33 558 165798 166051 537
167710 168424 638 877 169096 390 701
8678

Wygrane po 100 zł.

196 729 2256 601 3083 5154 6845
8813 9688 886 10417 679 11905 13522
14419 699 15782 16152 18666 19102
20294 283 22458 22881 25087 469
27076 18136 338 726 20764 74 33731
34242 947 35801 771 766 36445 571
700 805 38366 516 668 981 39643 740
41176 492 689 43019 168 748 44015
43624 46406 901 17420 607 40185
785 50416 907 51332 449 601 795 52151
54740 58 56993 57767 93 58128 676

59035 115 542 780 60084 312 591 618
61366 26991 789 804 63259 63519 631
68164 490 834 69244 381 70065 572 631
71453 578 884 972 72150 587 74671
75235 345 72 76258 303 543 72267
78198 900 80766 839 81859 82242 83286
84023 85018 161 757 86089 111 81 87235
356 88715
93225 41 94820 95279 858 989
96244 507 97559 99195 224 409 548
190008 101275 102156 105105 82 396
778 106461 107045 203 39 682 109210
31229 111253 112371 113163 306 692
114039 86 115039 214 116211 117193
963 119081 962 76 121455 121176 319
122061 560 124688 125148 248 824
944 126191 221 461 773 127582 722
128708 129089 249 130187 369 131056
367 648 721 132442 60 134006 52 384
414
135215 343 136160 137100 609 139072
285 643 728
140324 454 556 142253 473 923 143363
67 952 144364 623 1452246 54 321
147559 148336 149632 958 82
150190 558 151629 152293 153151
492 975 154492 975 155680 619 157066
685 799 908 158601 801 159822 160383
705 830 931 161801 316 56 163412 761
933 165120 861 169137 891
170293 171004 200 172344 706 173372
677 179 175766 962 65 176194 812 913
177824 912 178516 950 179131 303 29
43
180273 378 456 877 181033 184296
415 565 732

IV ciągnięcie

Główne wygrane

20.000 zł. 164991
5.000 zł. 19696
Po 2.000 zł. 121730 170128
Po 1.000 zł. 21785 64379 117158
Po 500 zł. 33943
Po 400 zł. 30501 54221 78071
150241 318195 157129 162286
Po 200 zł. 38767 3645 21180 55611
56205 59766 61514 75190 96412 99973
132035 137241 142365 146675 158257
Po 150 zł. 4304 6283 154667 27954
40621 49187 51098 61293 61481 67740
73641 77634 79357 82928 83101 88047
88962 98029 93411 93597 116856
123459 120093 130035 138527 141417
143014 152941 154758 157498 162000
177763 138634

Wygrane po 50 zł.

1101 604 2105 3323 4293 6111
7539 8578 638 9296 10796 426 11085
255 698 12072 411 14 901 13507 917
14022 107 15850 16337 524 783
17208 18397 474 19643 905
20668 813 21632 718 55 22416 705
2340

Ogród stu pociech

Emocje silne i przyjemne

W święta i w dni. przedświąteczne przed drewnianą, kolorową bramą, przed wejściem do czarodziejskiego ogrodu, w którym z hukiem i zgrzytem, po zawrotnych wirach ruszających przebiegają wagoniki kolejki górskiej, skąd dobiegają dźwięki muzyki i odgłosy strzałów ze strzelnic — przed tą kolorową bramą małe chłopaki z Pragi stoją i proszą, żeby ich zabrać z sobą do Łu na-Parku, albo żeby im dać na bilet.

ZA 30 GROSZY—W PRZEPAŚĆ!

A za bramą jest tysiąc wrażeń i 100 pociech. Może nawet nie sto, ale w każdym razie rozmaite jest masa, i rozrywki najróżniejszych.

Przez wygracowane ścieżki, pomiędzy zieloniusienkami trawnikami panna Niusia z panem Rysiem, pod ręką idą. Panna Niusia w krepdeszynowej niebieskiej sukience. Sukienka dołem ma falbanę, a niebieska krepdeszyna na Wielkanoc była nabierana.

Najpierw trzeba obejść cały ogród, żeby wszystko obejrzeć, a dopiero potem wybierze się jakąś dobrą rozrywkę. I okazało się, że przedewszystkiem trzeba pojechać górską kolejką. Za dwie osoby pan Rys sześćdziesiąt groszy zapłacił.

— Jak państwo jeszcze raz pojedą, to już będzie kosztowało taniej, tylko po 20 groszy od osoby — powiedziała kasjerka.

Potem wsiadli do dwuosobowego wagoniku i — hop! la — wózek ruszył.

Najpierw jechał wolniutko, pod górę, tak wysoko, aż ponad wierzchołki drzew i zdawało się, że do samego, granatowego, w złote gwiazdy nieba. A potem, a potem wagonik spadał w dół, jakby w przepaść. Panna Niusia krzyczała wtedy bardzo głośno. Bo w głowie jej się po pierwsze kręciło, po drugie myślała, że to już ostatnia chyba godzina przysła, a po trzecie — wszystkie panny co w wózkach na kolejce górskiej jechały też tak właśnie krzyczały wniebogłosy.

Kiedy już na sam dół wagoniki powróciły, dziewczęta wysiadały z nich roześmiane i z potarganymi włosami.

— Taki wiatr, że włosy rozwiewa, jak się jedzie — powiedziała tak sobie panna Niusia.

Ale wszyscy co wysiadali, to i tak wiedzieli, że to nie tylko wiatr.

W TRAMWAIKU

Potem okazało się, że bardzo

przyjemnie jest pojeździć tramwaikiem. Tramwaiki były poruszane elektrycznością i co chwila jeden tramwaik wpadał na drugi. I wtedy było najprzyjemniej. Tylko że potem to prawie, że do awantury doszło, bo jeden taki blondyn w beżowym, sportowym garniturze, to nic — tylko ciągle na panny Niusi wózek najechał.

— Panie młody, co się panu na leży, — powiedział wtedy pan Rys, ale więcej już nic powiedzieć nie mógł, bo tramwaiki znów się rozjechały w różne strony.

W BECZCE ŚMIECHU

Kiedy mistrz magii — Futurini zaczął swoje sztuki najdziwniejsze pokazywać — zdawało się, że naprawdę wszystko odbywa w zaczarowanej krainie. Sztukmistrz wydobywał ludzi z rękawów, z uszów, z nosów srebrne monety, palił 20-złotówki — i pokazywał po chwili, że są całe i nienaruszone.

A potem nie można było oprzeć się pokusie, żeby nie pójść do „beczki śmiechu”. Beczka była

wielka i wyłożona w środku miękkim materacem. Obracała się ciągle coraz szybciej, coraz szybciej. Jak kto do niej wszedł, to na nogach nie mógł stać, bo zaraz się przewracał. Tylko, jak kto już nie pierwszy raz tu przyszedł to wiedział, że trzeba szybko biec w tę stronę, w którą obraca się beczka.

I właśnie tak było, że w beczce biegali sami tacy, co to już znali się na tem i nie przewracali się — więc kiedy pan Rys z panną Niusią przyszedł i potem jeszcze przyszedł jakieś dwie młode panienki, to dopiero była uciecha, bo wszyscy nie — tylko ciągle się przewracali. A że ludzie zawsze są przewrotni, to zaraz całe tłumy się nabitowały, żeby patrzeć, jak się panienki przewracają.

— Nóg nie widzieli, czy co? — tak mówiła jedna z tych panienek, co weszły do beczki.

Ale nie była zagniewana, tylko bardzo się śmiała.

STRZAŁ W LABIRYNCIE

Na ten labirynt to panna Niusia właściwie nie chciała się dać

namówić, ale w końcu zgodziła się.

W labiryncie było strasznie dziwnie, bo szło się i szło takimi korytarzami, niby między parkanami z desek i ani rusz nie można było trafić do wyjścia.

— O Jezu, dokąd my tak będziemy kołować — zmartwiła się panna Niusia. I w dodatku przestraszyła się, bo nagle usłyszała strzały. Ale zaraz się uspokoiła, bo przecież te strzały to słycały było ze strzelnicy.

— Niech pani w ten korytarz idzie — powiedział jakiś uczeń, co go w labiryncie spotkali.

I rzeczywiście — zaraz potem znaleźli wyjście i poszli do strzelnicy. Za 50 groszy 10 strzałów dla panny Niusi zakupił pan Rys. Ale że za nie sama broni o ręk wzięć nie chciała — więc sam strzelał. Tak na popis przed nią. I trafił, trafił w drewnianego kowala co zaraz młotkiem w dzwonek uderzył, obwieszając pana Rysowe zwycięstwo.

„NA DANCINGU

Na dancingu było bardzo wesoło. Na werandę przy stolikach siedzieli goście. Panie piły lemoniadę albo malinowe lody jady, a panowie coś solidniejszego sobie zamawiali.

Orkiestra grała same rzewne tanga. Niektóre panny były ze swoim towarzystwem, i jak tylko muzyka zaczynała grać to zaraz pary szły tańczyć na drewnianym parkiecie pośrodku werandki. A te panny co samotnie siedziały przy stolikach, po dwie, albo po trzy — to czekały, aż podjadzie jakiś mężczyzna i zaprosi do tańca. Jeśli nie zaprosił, to panny siedziały smutne i nie — tylko krytykowały tych tańczących.

— Popatrz, jak ten w szarem palcie tańczy. Jakby w błocie się czałpał.

Ale wszystkie złośliwości i rzewne dźwięki tanga — zagłuszył nagle, ostry podniesiony głos męski.

— Zdejm pan ten kapelusz, jak w sąsiedztwie kobiety, pod dachem siedzisz.

— Pilnuj pan siebie.

— Milczę, bo nauczę rozum! W czyjejś dłoni błysnął rewolwer.

— Ja ciebie nauczę

— Policja!!!

Ale obeszło się bez policji. Mała scysja towarzyska załatwiona została polubownie. Rewolwer nie był prawdziwy.

m. i. k.

Przechwałki

Jeżeli trzech próżniaków zasiadzie przy trzech kufkach piwa, rozpoczynają się przechwałki. Tematem bywają zwykle romantyczne przygody, które często swą treścią wprawiałyby w podziw zafanowanego Boccaccia.

Wiemy, że każda sprawa ukarowana zgóry i przemysłana w chwili realizacji traci na uroku — odarta z wszelkich iluzji, staje obrzydliwie codzienna i spóźniona.

Dłatego każdy z nas w jadalni szych wrażeń, zostawia chętnie jedno puste miejsce, w nadziei, że je wypełni jakaś piękna przygoda.

Przechwałki piwoszów dzielą się na romantyczne przygody na łonie natury, przygody telefoniczne, kolejowe, sublokatorskie i inne.

Przygoda na łonie natury. Jeden z próżniaków pociąga łyk piwa i mówi:

— „Idę, uważacie, przez las. Po goda piękna, lato, ma się ku wieczorowi. Przedzieram się długo przez gęste paprocie i nagle słyszę szmer bijącego w pobliżu źródła. Spragniony wody, zmierzam w jej kierunku i, kiedy rozchyłam bujne listowie, nagle staje, jak wrzyt.

W źródle kąpie się piękna dziewczyna. Złociste loki, uważacie, okrywają jej nagość. Skapana w blaskach zachodzącego słońca wygląda, jak leśna boginka.

Ażby jej nie spłoszyć, ukrywam się w gąszczu i zaczynam śpiewać arję z „Tristana i Izoldy”.

Narrator zaczyna nucić półgłosem arję, a kelner tymczasem przynosi świeże bomby piwa, które zespół słuchaczy wysusza w trakcie dalszego opowiadania.

Przygoda kolejowa:

— „Jadę, uważacie z Warszawy do Gdyni, sam jeden w przedziale. Noc. Przeczytałem gazetę i wybieram się do spania, aż tu nagle na jakiejś stacyji wchodzi do przedziału cudo. Złote loki, uważacie, czarna woalka. Nogi, proszę was, smukłe, jak węgorki. Przez chwilę ogarnia mnie strach, że pię-

kne zjawisko rozmyśli się i pójdzie do innego przedziału, ale ona na szczęście zostaje i jedziemy razem...”

Kelner przynosi dalsze bomby piwa, które w trakcie dalszego opowiadania znikają w pęcherzach słuchaczy.

Przygody sublokatorskie polegają na wynajęciu pokoju „u młodej, cudnej wdówki”.

— „Ani chwili się nie namyślałem — mówi narrator — ujrzałem ją, wynajęłem pokój od razu...”

— Kelner, jeszcze trzy bomby!

— „Albo kiedyś zadzwoniłem, uważacie, pod pierwszy lepszy numer telefoniczny — odpowiedział mi piękny altowy głos...”

— Kelner, jeszcze trzy jasne!

I tak się ciągną romantyczne opowieści jedna za drugą, napędzając słuchaczy podziwem i piwem.

Nasłuchaliśmy się takich opowiadań bez liku, ale żadnemu nie wierzę. Z tym lasem, to nieprawda. Chodziłem nieraz samotnie po lesie. Owszem, zdarzało mi się spotkać gajowego, zająca, srokę na drzewie albo pijane towarzystwo tańczące przy dźwiękach gramofonu, ale nie zdarzyło mi się nigdy spotkać leśnej boginki.

Raz tylko czytałem w gazecie o pewnym gajowym, któremu przytrafiła się w lesie romantyczna przygoda. Dostał cztery lata.

To samo w pociągach. Jeździłem nieraz do Białegostoku. Przedział był zawsze zapchany. A jeżeli był nawet pusty, to na najbliższej stacyji wsiadał zwykle ksiądz, albo major, czasami jakaś starsza pani z wnuczką, ale nigdy Marlena Dietrich.

Jeżeli dzwonię pod pierwszy lepszy numer telefoniczny, to odpowiadają mi ktoś zwykle ochrypłym żargonem: „Tu firma Kon i syn”. Albo: — „Cyplik przy telefonie”. Czasem odpowie głos któregoś z Kowalskich względnie Zielińskich, ale nigdy głos Greta Garbo.

To samo z pokojami. Zmieniłem szereg mieszkań i stwierdzam, że nie spotkała mnie żadna przygoda. Czasem zetknąłem się oko w oko z pluskwą, czasem dochodził mnie głos elektroluksu i to wszystko.

Opierając się na tych danych nie wierzę w przygodę.

Piwo? Owszem wypiję, ale co reszta, to bujda! Jur.

Obyczaje Papuasów

Ale i Europejczyków nielepsze

W Morobe, ważnym centrum handlowym, położonym w kraju Papuasów na Nowej Gwinei zdarzył się dość niezwykły wypadek. Jednemu z naczelników plemienia zbiegła żona. Rozgniewany tem Papuas przybiegł z zażaleniem do gubernatora danego okręgu, rezydującego w ratuszu w Morobe.

Gubernator okręgu wysłuchał skargi Papuasa i oświadczył mu przez tłumacza, że niema na to innej rady, jak pogodzić się z losem. Papuas niezadowolony z tej odpowiedzi popadł w szal i podpalił ratusz.

Opublikowane ostatnio przez prasę angielską sprawozdanie gubernatora Nowej Gwinei, sir Huberta Murray'a zawiera cały szereg przestępstw, popełnionych pod wpływem chwilowego podniecenia. Pewien Papuas, którego nąjęto do noszenia wody, zmęczony pracą, dał upust swemu zniechęceniu do noszenia wody, zmęczony pracą, dał upust swemu zniechęceniu do tego rodzaju zajęć, podpalając ratusz miejski. Inny podpalił swój własny dom tylko dlatego, że jego brat odmówił zabicia świni. Pewien Papuas, któremu umarło dziecko, w rozgoryczeniu swem ścinał drzewo i zamordował siedzącego na niem tubyl-

ca. Sir Hubert Murray cytując wypadek zamordowania przez Papuasów własnej matki dlatego, że rozgniewał go płacz dziecka. Inny nie mogąc znaleźć noża popadł w gniew i zamordował siedzącego obok swego dobrego przyjaciela, który szukano go nie widział na oczy.

Jeden z dzienników angielskich w komentarzu do sprawozdania sir Huberta Murray'a zaznaczył, że na podobne odruchy potrafią się zdobyć również Europejczycy. Dziennik cytując pewien wypadek, gdy urzędnik administracji brytyjskiej w Australii usiłował spowodować wykoślenie pociągu przełożonego po wyjeździe z koszar, kopnął pierwszego napotkanego na drodze przechodnia, który zasnurowywał sobie buty.

Dziennik wysnuwa stąd mało pocieszające refleksje, że człowiek pod wszystkimi szerokościami geograficznymi jest jednak.

Podróżuj samolotem

jednak, wylądował przed pierwszą linją Szkotów, natrafił na jakąś nierówność gruntu i skapotował, aż zatrzęszczało.

Przestrzeń dzielącą najbardziej wysunięte rowy wrogich okopów, przestrzeń, którą Angilicy nazwali romantycznie „no man's land” (ziemia niczyja) liczyła wówczas w tych okolicach od czterystu do siedmiuset metrów szerokości, a pchowy samolot nakrył się kołami właśnie w najwęższym miejscu tej „ziemi niczyjej”. Przywalony gruzami swych maszyn, lotnik leżał w odległości najwyższej stu kroków od swoich i nie można mu było nic pomóc. Sanitarjusze z oddziału Gandhiego wyszli co prawda z rowu, powiewając chorągiewkami z czerwonym krzyżem, lecz Niemcy spędzili ich zaraz ostrzegawczą salwą w powietrze; wiedzieli, iż w samolocie znajdują się najcenniejsze zdjęcia ich okopów i dlatego postanowili nie dopuścić nikogo do rozbitych maszyn. A lotnik jęczał i jęczał. Wołał, że jest ranny, że nie czuje nóg, błagał o trochę wody. Popołudniu słabnącym już głosem prosił, by go dobić, bo cierpi ogromnie.

— Spelni się twoje życzenie, biedaku! — mruknął Batten, — spelni się niebawem, lecz śmierci nie będziesz miał lekkiej. — Tu zgrzytnął, pięścią pogroził szumiącym drzewom, jakgdyby tam znajdowała się siedziba centrali wiatrów. — Właśnie teraz muś dać, właśnie teraz!

Od kilku minut dął silny wiatr północny! Zderzenie w okopach leżących przed „Małym Ewerestem” i na lewo od niego doszło do zenitu. Próżno oficerowie tłumaczyli żołnierzom, że wiatr jest silny; taki wiatr skręca fale gazowe, rozdziera, rozprasza, a przede wszystkim unosi je w górę, zanim zdążą przepłynąć ponad „ziemią niczyją”. Dopiero gdy szybkość wiatru spadnie do pięciu metrów na sekundę, ha, wtedy co innego, ale narażenie można spać spokojnie.

Na spanie nikt nie liczył tego wieczora. Każdy miał zbyt świeżo w pamięci dantejskie sceny z 22-go kwietnia. Och, tych oszałamiających z przerażenia żołnierzy, kaszlących, duszących się, wymiotujących

krwią, tych biednych ludzi, którzy chcieli powiedzieć, co im dolega i błagać o ratunek, a nie mogli spowodu skurczu głośno wywołać ani sylaby, tych napół ślepców, przewracających się co krok, lub biegnących właśnie naprzeciw morderczej chmury... miano nie zapomnieć póki życia. A teraz ta potworna groza śmierci wśród wymyślonych tortur zawisa nad temi okopami. Wiatr północny już dął. Narazie był za silny, ale gdy ostabnie, gdy z pierwszego rowu przekleństw bezczelnie wypelnie zielony obłok, wówczas...

— Wówczas należy rozpocząć odwrót w miarę posuwania się fali gazowej. Równocześnie artylerja zaporowym ogniem powstrzyma pochód nieprzyjacielskiej piechoty. — Taki telefonogram odebrał dowództwa.

Wiedź o tym rozkazie spowodowała odprężenie sytuacji, wywołała westchnienia ulgi. Zatem nie skazano ich tutaj na śmierć, cofną się o parę kilometrów, będą ocaleni wszyscy, wszyscy...

— Prócz lotnika!

Aby i on mógł ocaleć, należałoby go natychmiast wydobyć spod samolotu. Próbowani, a także, lecz kiedy trzech ludzi zostało rannych, nowych ochotników zabrakło. Nadzieje, iż pod osłoną ciemności uda się wyprawa, zawiodły. Ledwie zmrok zapadł, Niemcy zapalili reflektor. Kiedy go im strzaskano, odpalili pięknie za nadobne i kulomiotu zaczęli pracować w samolot.

— No, teraz już po nim, — sądził Batten.

Mylił się. Lotnik leżał w leju po granacie, kule nie mogły go dosięgnąć, żył i znów jęczał. Nie, wołał! Wołał zbolalym głosem: — Uciekajcie!... Wiatr słabnie... Za chwilę gaaz!

Majaczył, albo zasługiwał na tuzin najwyższych orderów. Żeby w takiej chwili nie myśleć o sobie, tylko o innych?!

Podobnym altruistą był sierżant Gandhi. On również nie chciał myśleć o własnej skórze, którą kulomiot podziurawiłby, jak rzeszoto, tylko o lotniku, lecz Hindusi nie wypuścili swojego mahatmy z okopów.

(D. c. a.).

Antoni Marczyński

97)

Zemsta Hindusa

Powieść egzotyczna

Dalszy ciąg ze str. 7-jej

— Jakto, niewiadomą; atak nastąpi dokładnie wtedy, gdy po raz pierwszy zawleje wiatr od północy, — tłumaczył Batten szkockim kolegom, którzy jeszcze nigdy nie „powachali” chloru, byli więc nowicjuszami; — Nie traccie się, drodzy kochanki. Chlor jest gazem cięższym od powietrza, dlatego nie dotrze na szczyt mojego „Everestu”; pozostanie więc przy życiu napewno i będę mógł wygłosić piękną mowę pogrzebową nad waszym grobem. Wzamięn za to powinniście mnie zamianować swoim spadkobiercą...

Propozycje, jakie „wzamięn za to” otrzymywał od zrozpaczonych Szkotów nie nadają się do powtórzenia. Tak, zrozpaczonych! Przeświadczenie o zupełnej bezsilności i bezbronności wobec fal gazowych moralnie zbijało z nóg najmężniejszych. Na cóż tu zdać się mogło wyszkolenie wojskowe, rutyna, odwaga, czy nawet bohaterstwo, skoro życie kilkudziesięciu tysięcy dobrze uzbrojonych żołnierzy zależało litylko od kaprysu wiatru?!

Lecz wiatru na szczęście nie było, albo dął z południa i tak upłynęło znowu kilka dni bez ważniejszych wydarzeń. Pierwszą sensacją na większą skalę było zestrzelenie przez Niemców lotnika, tego samego, który wykrył transport cylindrów z gazem, a który tej nocy znowu szybką nad nieprzyjacielskimi okopami od Mercken po Langemark. Wracającego o świcie pokropiono szrapnelami i nagle jego silnik przestał działać. Batten zbudzony salwami wbiegł do obserwatorium w chwili, gdy uszkodzony aeroplan opadał ślizgowym lotem, usiłując koniecznie dolecieć do swoich. Nie doleciał

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony 666.99 (sekretariat, dodatkowy red. naczelny); 666.62 (dział polityczny i ekonomiczny) 636.66 (dział miejski i liter.-art.); 666.59 (międzynarodowy). Sekretarz redakcji przyjmuje interesujące codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Związek 691.64. Prenumerata 691.66. Wydział ogłoszeń 691.56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny: — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Kalisz. Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Stowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26, tel. 136.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa wraz z cotygodniowym dodatkiem literackim „Prosto z Mostu” zł. 2.90 miesięcznie; wraz z gazetami Sienkiewicza zł. 3.90 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalaty): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł., lekarskie — 30 gr. Nekrologia — 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne cyfrą (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691.56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Ucieczyński.